

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/21-10/17
URBROJ: 613-20-22-9
Pazin, 11. srpnja 2022.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Gospodarenje komunalnim
otpadom
u komunalnom društvu
Pula Herculanea d.o.o.**

SADRŽAJ

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	6
GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM U KOMUNALNOM DRUŠTVU PULA HERCULANEA D.O.O.	9
Ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom	11
Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada	21
Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	33
Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu	41
Nadzor postupanja s komunalnim otpadom	46
Izobrazno-informativne aktivnosti	48
OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM U KOMUNALNOM DRUŠTVU PULA HERCULANEA D.O.O.	52
OČITOVANJE KOMUNALNOG DRUŠTVA PULA HERCULANEA D.O.O.	55
Prilog 1 Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad prikupljen u okviru javne usluge putem spremnika na javnim površinama i na obračunskom mjestu korisnika usluge za 2019. i 2020.	58
Prilog 2 Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad sakupljen u reciklažnom dvorištu za 2019. i 2020.	60

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM
OTPADOM U KOMUNALNOM DRUŠTVU PULA HERCULANEA D.O.O.

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u komunalnom društvu Pula Herculanea d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 24. studenoga 2021. do 11. srpnja 2022.

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti su aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

Subjekt revizije je Društvo, kao davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s javnom uslugom na području Grada Pule – Pola te općina Barban, Fažana – Fasana, Ližnjan – Lisignano, Marčana i Svetvinčenat.

Osnovni cilj revizije je ocijeniti učinkovitost aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom u svrhu ispunjavanja preuzetih obveza na području pružanja usluge te ostvarenja planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom.

Posebni ciljevi revizije su:

- provjeriti uspostavu pravnog i planskog okvira za učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom
- ocijeniti ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom
- provjeriti uspostavu sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada u skladu s propisima
- provjeriti uspostavu odgovarajućeg i transparentnog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom koji bi sve sudionike poticao na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada
- ocijeniti uspostavu učinkovitog evidentiranja i praćenja podataka o komunalnom otpadu
- ocijeniti uspostavu učinkovitog nadzora nad gospodarenjem komunalnim otpadom
- provjeriti provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u području gospodarenja komunalnim otpadom te transparentnost i javnu dostupnost podataka o komunalnom otpadu.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije analizirana je pravna regulativa, javno objavljeni podaci o Društvu te podaci o komunalnom otpadu koje objavljuje Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) te podaci o komunalnom otpadu objavljeni na mrežnim stranicama jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi te stručni i drugi dostupni materijali u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom
- analizirani su podaci iz izvješća o komunalnom otpadu, odlagalištima i odlaganju otpada koje objavljuje Ministarstvo i jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu
- obavljen je uvid u informacijski sustav gospodarenja otpadom u Društvu i druge baze podataka te su analizirani navedeni podaci
- obavljani su sastanci / intervjui / elektronička prepiska s predstavnicima Društva
- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom
- pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba Društva o pojedinim aktivnostima u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u Društvu utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom. Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: pravni i planski okvir, ostvarenje planskih ciljeva, sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada, financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom, evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu, nadzor postupanja s komunalnim otpadom te izobrazno-informativne aktivnosti i javne objave podataka o komunalnom otpadu.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- **Je li gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu učinkovito?**

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Je li poslovanje Društva uspostavljeno u skladu s pravnim i planskim okvirom?
- Je li poslovanje Društva uspostavljeno tako da omogućava ostvarenje planskih ciljeva?
- Je li uspostavljeno sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada u skladu s propisima?
- Je li financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom uspostavljeno tako da sve sudionike potiče na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada?
- Je li uspostavljeno učinkovito evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu?
- Je li uspostavljen učinkovit nadzor postupanja s komunalnim otpadom?
- Provode li se izobrazno-informativne aktivnosti te objavljuju li se podaci o komunalnom otpadu na mrežnim stranicama Društva kako bi bili transparentni i javno dostupni?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti,
prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
1	2	
1.	Pravni i planski okvir gospodarenja komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ uspostavljen je pravni okvir gospodarenja komunalnim otpadom ○ doneseni su potrebni akti i planski dokumenti za uređenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom ○ poslovnim planom Društva zasebno su planirane aktivnosti i ciljevi u vezi s gospodarenjem otpadom ○ utvrđeni su planski ciljevi u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom ○ ciljevi pridonose ostvarivanju ciljeva utvrđenih strateškim i planskim ciljevima na državnoj razini
2.	Ostvarenje ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo provodi mjere i aktivnosti predviđene planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave za koje je određeno kao nositelj ili sunositelj ○ planirane aktivnosti obavljaju se u skladu s utvrđenim rokovima ○ postižu se utvrđeni ciljevi gospodarenja komunalnim otpadom ○ Društvo donosi godišnje izvještaje o poslovanju Društva ○ u godišnjim izvještajima o poslovanju iskazani su podaci vezani za djelatnost gospodarenja komunalnim otpadom
3.	Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo ispunjava propisane uvjete za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom ○ Društvo je ishodilo odgovarajuće dozvole za postupke gospodarenja otpadom ○ Društvo je upisano u propisane očevidnike za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom ○ obavljanje javne usluge utvrđeno je važećim ugovorom o koncesiji ○ Društvo obavlja javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i uslugu povezanu s javnom uslugom na području jedinica lokalne samouprave za koje je odlukama predstavničkih tijela određeno za davatelja javne usluge ○ područje i način pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada utvrđeno je odlukama nadležnih tijela jedinica lokalne samouprave
4.	Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ cijena javne usluge utvrđena je na propisani način ○ prije primjene cjenika usluga pribavljena je suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave na koju se cjenik odnosi ○ u cijenu su uključeni troškovi nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada, prijevoza i obrade otpada, troškovi nastali radom reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta, troškovi prijevoza i obrade glomaznog otpada koji se prikuplja u okviru javne usluge te vođenja propisanih evidencija i izvješćivanja u vezi s javnom uslugom ○ cijena usluge osigurava ekonomski održivo poslovanje Društva te sigurnost, redovitost i kvalitetu usluge ○ Društvo je osiguralo knjigovodstveno vjerodostojno praćenje prihoda i rashoda djelatnosti gospodarenja komunalnim otpadom i organizacijsko razdvajanje obavljanja djelatnosti ○ Društvo ostvaruje prihode od odvojeno prikupljenog otpada
5.	Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo sastavlja propisanu dokumentaciju o otpadu ○ Društvo vodi propisane evidencije o prikupljenom komunalnom otpadu i odvojeno prikupljenom komunalnom otpadu ○ vodi se elektronički Očevidnik o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO) ○ podaci u dokumentaciji o otpadu su potpuni, točni i vjerodostojni ○ podaci o otpadu dostavljaju se na propisanim izvješćima nadležnim tijelima te su dokumentirani i kontrolirani

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
6.	Nadzor postupanja s komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ○ provodi se upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvoli za gospodarenje otpadom ○ primjenjuju se upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i prati se njihova provedba ○ provodi se nadzor nad vođenjem dokumentacije o nastanku i tijeku otpada ○ provodi se nadzor nad dostavljanjem propisanih izvješća nadležnim tijelima
7.	Izobrazno-informativne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Društvo provodi izobrazno-informativne aktivnosti u vezi s odvojenim prikupljanjem komunalnog otpada ○ izobrazno-informativne aktivnosti provode se kontinuirano i u dovoljnoj mjeri ○ prati se učinak provedbe izobrazno-informativnih aktivnosti ○ Društvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje informacije o lokacijama reciklažnih dvorišta i mobilnih reciklažnih dvorišta po naseljima, lokacijama spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada postavljenim na javnoj površini te područjima u kojima se spremnici za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada izravno ustupaju korisniku usluge ○ na mrežnim stranicama Društva objavljena je poveznica na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni Zakon o održivom gospodarenju otpadom i Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom ○ na mrežnim stranicama Društva objavljene su odluke jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja javne usluge za lokalne jedinice na čijem području Društvo obavlja djelatnost ○ na mrežnim stranicama Društva objavljeni su cjenici usluga za područja pojedinih jedinica lokalne samouprave ○ na mrežnim stranicama Društva istaknuta je obavijest o načinu podnošenja prigovora sukladno obvezama iz posebnog propisa kojim se uređuje zaštita potrošača

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **učinkovitim**, ako je poslovanje Društva uspostavljeno u skladu s pravnim i planskim okvirom te omogućava ostvarenje planskih ciljeva, uspostavljeno je obavljanje djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada u skladu s propisima, financiranje sustava uspostavljeno je tako da sve sudionike potiče na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, uspostavljeno je evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu i izvješćivanje, uspostavljen je učinkovit nadzor postupanja s komunalnim otpadom, provode se izobrazno-informativne aktivnosti te transparentno i javno objavljuju podaci o komunalnom otpadu na mrežnim stranicama Društva.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na gospodarenje komunalnim otpadom.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom i provedbu aktivnosti te su potrebna značajna poboljšanja.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom i provedbu aktivnosti te su potrebna značajnija poboljšanja, kako bi se provodili u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti.

PRAVNI I PLANSKI OKVIR GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM

Gospodarenje komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj uređeno je nacionalnim propisima, međunarodnim ugovorima i aktima EU-a te strateškim i planskim dokumentima vezanim za područje gospodarenja komunalnim otpadom¹.

Društvo je pri gospodarenju komunalnim otpadom obvezno postupati u skladu s propisima, od kojih je najznačajniji Zakon o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), koji je bio na snazi tijekom 2019. i 2020.² Navedenim Zakonom utvrđene su mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada.

Pod pojmom gospodarenje otpadom smatraju se djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima i nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik. Navedenim Zakonom utvrđen je red prvenstva u gospodarenju otpadom: 1. sprječavanje nastanka otpada, 2. priprema za ponovnu uporabu, 3. recikliranje, 4. drugi postupci oporabe, npr. energetska oporaba i 5. zbrinjavanje otpada.

Prema odredbama navedenog Zakona, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je na svom području, između ostalog, osigurati obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada³ i usluge povezane s javnom uslugom te odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira i kartona, metala, stakla, plastike i tekstila, krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način propisan navedenim Zakonom i provedbenim propisima. Javna usluga prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezana s javnom uslugom, podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada i smatra se uslugom od općeg interesa, a pruža ju davatelj javne usluge. Javnu uslugu mogu obavljati trgovačka društva koje osniva jedinica lokalne samouprave i u kojem drži većinski dio dionica, odnosno udjela, javne ustanove koje osniva jedinica lokalne samouprave te pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji, a davatelj javne usluge utvrđuje se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Odredbama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (Narodne novine 50/17, 84/19 i 14/20 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske) detaljnije je uređen sadržaj odluke o načinu pružanja javne usluge, način gospodarenja komunalnim otpadom odnosno standardi u sakupljanju komunalnog otpada u okviru javne usluge, obveze davatelja i korisnika javne usluge u vezi s odvojenim prikupljanjem komunalnog otpada (otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i glomaznog otpada), prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta.

¹ Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

² U srpnju 2021. na snagu je stupio novi Zakon o gospodarenju otpadom (Narodne novine 84/21), kojim se uređuje gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj. Stupanjem na snagu navedenog Zakona prestao je na snazi biti Zakon o održivom gospodarenju otpadom.

³ Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, biorazgradivi komunalni otpad je komunalni otpad koji u svom sastavu sadrži otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom. Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Nadalje, način izračuna granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada, vođenje evidencije o preuzetom komunalnom otpadu te način utvrđivanja cijene javne usluge. Prema odredbama Uredbe, kao usluga povezana s javnom uslugom utvrđeno je odvojeno prikupljanje komunalnog otpada putem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta, spremnika na javnim površinama i kod korisnika usluge te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada, a kao reciklabilni komunalni otpad otpadna plastika, otpadni metal i staklo te kad je to prikladno i druge vrste otpada koje su namijenjene recikliranju (npr. otpadni tekstil, otpadno drvo).

Odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 117/17), propisani su uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, način rada reciklažnog dvorišta, sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje, odnosno izmjenu dozvole, oblik i sadržaj obrasca dozvole, način izračuna iznosa osiguranja od štete koja može nastati kao posljedica gospodarenja otpadom, sadržaj Elaborata gospodarenja otpadom, uvjeti za sustav upravljačkog nadzora metoda, izgled i sadržaj obavijesti o namjeri ishoda dozvole te izgled i sadržaj oznake s osnovnim podacima o otpadu i djelatnosti iz dozvole. Nadalje, propisan je sadržaj, način vođenja, način upisa te sadržaj i izgled potvrde o upisu u očevidnik prijevoznika otpada, očevidnik posrednika u gospodarenju otpadom, očevidnik trgovaca otpadom, očevidnik reciklažnih dvorišta, očevidnik određenih osoba koje skladište vlastiti proizvodni otpad i očevidnik energetskih oporabitelja određenog otpada, izgled i način dostave obrasca o statusu obavljanja djelatnosti te način izračuna visine police osiguranja ili jamstva banke za pošiljke otpada koje podliježu notifikacijskom postupku, sadržaj i izgled obrasca za dostavu podataka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište, sadržaj i izgled obrasca o masi otpada odloženog na neusklađeno odlagalište, obrazac pratećeg lista proizvođača i posjednika otpada te uvjeti i način vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada.

Nadalje, način vođenja i dostave podataka u taj očevidnik, rokovi za dostavu podataka, obrazac plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, oblik, struktura, sadržaj, način vođenja, rada i dostave podataka u mrežnu aplikaciju za vođenje očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način obračuna troškova koji nastaju radom te mrežne aplikacije i dostupnost podataka sadržanih u toj mrežnoj aplikaciji.

Odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 81/20) koji je na snagu stupio u srpnju 2020., propisani su uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, način rada reciklažnog dvorišta, sadržaj, način vođenja te sadržaj rješenja o upisu u Očevidnik prijevoznika otpada, Očevidnik posrednika u gospodarenju otpadom, Očevidnik trgovaca otpadom, Očevidnik reciklažnih dvorišta, Očevidnik uvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, Očevidnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku i Očevidnik uporabe otpada za koju nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom, Očevidnik nusproizvoda, Očevidnik ukidanja statusa otpada te izgled i način dostave obrasca o statusu obavljanja djelatnosti, postupci uporabe, način izvođenja uporabe te vrste i količine otpada za koje nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom i pojedinsti financijskog jamstva te način postupanja ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i nadležnog upravnog tijela u vezi s financijskim jamstvom, sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje ili izmjenu dozvole za gospodarenje otpadom, oblik i sadržaj obrasca dozvole za gospodarenje otpadom, način izračuna iznosa osiguranja ili jamstva banke za pošiljku otpada koja podliježe notifikacijskom postupku, sadržaj Elaborata gospodarenja otpadom, uvjeti za sustav upravljačkog nadzora metoda te izgled i sadržaj oznake s osnovnim podacima o otpadu i djelatnosti iz dozvole.

Nadalje, propisan je sadržaj i izgled obrasca za dostavu podataka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište te rokovi za dostavu podataka i obrazac pratećeg lista, oblik, izgled i način vođenja Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka u taj očevidnik, oblik, struktura, sadržaj, način vođenja, rada i dostave podataka u mrežnu aplikaciju za vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način obračuna troškova koji nastaju radom te mrežne aplikacije i dostupnost podataka sadržanih u toj mrežnoj aplikaciji.

Vrste komunalnog otpada utvrđene su Pravilnikom o katalogu otpada (Narodne novine 90/15), prema kojem je otpad razvrstan u numerički označene grupe i podgrupe prema djelatnostima i tehnološkim procesima u kojima nastaje te nazivima otpada, odnosno vrstama tvari ili predmeta koje imaju status otpada.

Prema navedenom Pravilniku, komunalni otpad svrstan je u grupu 20, u tri podgrupe: 20 01 odvojeno prikupljeni sastojci komunalnog otpada, osim odvojeno prikupljene ambalaže iz komunalnog otpada (30 vrsta otpada), 20 02 otpad iz vrtova i parkova, uključujući otpad s groblja (tri vrste otpada) i 20 03 ostali komunalni otpad (sedam vrsta otpada između kojih i miješani komunalni otpad), a odvojeno prikupljena ambalaža iz komunalnog otpada svrstana je u grupu 15, podgrupu 15 01 (deset vrsta otpada).

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, planski dokumenti u gospodarenju otpadom su Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Plan sprječavanja nastanka otpada i planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te se na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom utvrđenih navedenim Zakonom i propisanih ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada određuju mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada.

Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave moraju biti usklađeni s odredbama navedenog Zakona, propisa donesenih na temelju navedenog Zakona i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, a između ostalog, obvezno moraju sadržavati analizu i ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno prikupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva, mjere prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada, popis projekata važnih za provedbu odredaba Plana, organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom te rokove i nositelje izvršenja Plana.

U siječnju 2017., na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom, Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. (Narodne novine 3/17 i 1/22) (dalje u tekstu: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022.), u prilogu koje se nalazi navedeni Plan i njezin je sastavni dio. U svibnju 2017. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o implementaciji Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. U navedenom Planu navedene su mjere koje je potrebno provesti za ostvarenje ciljeva. Za svaku mjeru određene su aktivnosti i podaktivnosti, nositelji provedbe mjere, izvori financiranja, ciljane vrijednosti te rok provedbe.

U tablici broj 2 daju se ciljevi u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom koje je potrebno postići do 2022. u odnosu na 2015., prema navedenom Planu, a u čijem ostvarenju sudjeluju Društvo i jedinice lokalne samouprave.

Tablica broj 2

Ciljevi u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom koje je potrebno postići do 2022. u odnosu na 2015.

Redni broj	Cilj	Podcilj	Opis
1.	Cilj 1: Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5,0 %
		Cilj 1.2.	Odvojeno prikupiti 60,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i drugo)
		Cilj 1.3.	Odvojeno prikupiti 40,0 % mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4.	Odložiti na odlagališta manje od 25,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Cilj 5: Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		

GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM U KOMUNALNOM DRUŠTVU PULA HERCULANEA D.O.O.

Društvo je osnovano 15. studenoga 1993. na temelju Odluke o organiziranju. Jedini osnivač bila je bivša Općina Pula s upisanim temeljnim kapitalom od 5.668.253,00 kn. Koncem 1995. pravni sljednici bivše Općine Pula upisani su kao osnivači, a koncem 1997. povećan je temeljni kapital na 68.852.600,00 kn. Na temelju odredaba članka 202. Zakona o vodama, Društvo je osnovalo novo društvo kćer Pragranda d.o.o. za obavljanje djelatnosti javne odvodnje.

Skupština je 2014. donijela Odluku o smanjenju temeljnog kapitala Društva u postupku podjele odvajanjem s preuzimanjem, kojom je utvrđena svrha i opseg smanjenja temeljnog kapitala na 34.142.600,00 kn. Grad Pula – Pola ima 78,0 % udjela, a preostalih sedam članova 22,0 % (Grad Vodnjan te općine Barban, Fažana – Fasana, Ližnjan – Lisignano, Marčana, Medulin i Svetvinčenat). Sjedište Društva je Trg I. istarske brigade 14, Pula.

Tijela Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu čine svi članovi Društva, Nadzorni odbor se od 2. studenoga 2021. sastoji od četiri člana, a Uprava Društva sastoji se od jednog ili više direktora, o čemu odluku donosi Skupština. Od 16. svibnja 2015. do 9. studenoga 2021. direktor Društva bio je Igor Stari, od 10. studenoga 2021. do 20. siječnja 2022. vršiteljica dužnosti direktorice bila je Ingrid Bulian, a od 21. siječnja 2022. direktor je Robi Fuart. Prema odredbi članka 27. Društvenog ugovora, Nadzorni odbor se sastoji od pet članova, a prema odredbi članka 254. Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19 i 34/22) Nadzorni odbor ima najmanje tri člana i njihov broj mora biti neparan.

Predmet poslovanja, odnosno upisane djelatnosti Društva iz područja gospodarenja otpadom su: reciklaža metalnih i nemetalnih ostataka i otpadaka, trgovina na malo kontejnerima za odvoz smeća, odlaganje komunalnog otpada, druge obrade otpada, uporaba otpada, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, sakupljanje otpada, trgovanje otpadom, zbrinjavanje otpada, gospodarenje otpadom, ispitivanje i analiza otpada.

Društvo je registrirano i obavlja i komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture (održavanje javnih površina, održavanje čistoće, održavanje spomenika i spomen obilježja, održavanje javnih toaleta, uređenje naselja u vrijeme blagdana i drugih posebnih prigoda) i uslužne komunalne djelatnosti (premještanje vozila zaustavljenih ili parkiranih na mjestima gdje to nije dozvoljeno, gdje se ugrožava sigurnost prometa ili ometa normalan tok prometa, održavanje i upravljanje parkiralištima) te druge djelatnosti (niskogradnja, održavanje i popravak motornih vozila, tehničko ispitivanje i analiza, uklanjanje reklama, reklamnih panoa, plakata, pokretnih naprava i drugih protupravno postavljenih predmeta, održavanje javnih nekomercijalnih kupališta i plaža, kupnja i prodaja robe, pružanje usluga u trgovini te usluge informacijskog društva).

Poslovanje Društva obavlja se kroz sljedeće radne jedinice: Financijsko-knjigovodstvena služba, Služba općih poslova, Održavanje (nabava, mehanička radionica, skladište), Djelatnost Čistoća (ručno i strojno pometanje te pranje javnih površina, odvoz, kućnog, glomaznog i sitnog otpada, zbrinjavanje otpada, zajednički poslovi djelatnosti, odjel korisnika usluga) te Djelatnost Hortikultura.

U području gospodarenja otpadom Društvo je u 2019. i 2020. obavljalo javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i uslugu povezanu s javnom uslugom na području Grada Pule – Pola te općina Barban, Fažana – Fasana, Ližnjan – Lisignano, Marčana i Svetvinčenat.

Prema financijskim izvještajima za 2019. ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 75.345.058,00 kn, ukupni rashodi u iznosu od 62.809.927,00 kn te dobit prije oporezivanja u iznosu od 12.535.131,00 kn. Prema podacima Društva, od ukupno ostvarenih prihoda na prihode od gospodarenja otpadom odnosi se 51.657.971,00 kn, što čini 68,6 % ukupnih prihoda, a od ukupno ostvarenih rashoda na rashode od gospodarenja otpadom odnosi se 50.757.109,00 kn ili 80,8 % ukupnih rashoda.

Prema financijskim izvještajima za 2020. ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 56.157.993,00 kn, ukupni rashodi u iznosu od 58.099.880,00 kn te gubitak u iznosu od 1.941.887,00 kn. Prema podacima Društva, od ukupno ostvarenih prihoda na prihode od gospodarenja otpadom odnosi se 45.263.435,00 kn, što čini 80,6 % ukupnih prihoda, a od ukupno ostvarenih rashoda na rashode od gospodarenja otpadom odnosi se 48.463.435,00 kn ili 83,4 % ukupnih rashoda.

Koncem 2020. u Društvu je bilo ukupno 188 zaposlenika, od kojih je 119 zaposlenika obavljalo poslove izravno vezane za gospodarenje otpadom, a iskazani broj ne obuhvaća zaposlenike na administrativnim i financijskim poslovima koji se obavljaju u Financijsko-knjigovodstvenoj službi i Službi općih poslova.

Jedinice lokalne samouprave na području na kojem Društvo obavlja javnu uslugu te uslugu povezanu s javnom uslugom (Grad Pula – Pola te općine Barban, Fažana – Fasana, Ližnjan – Lisignano, Marčana i Svetvinčenat) donijele su planove gospodarenja otpadom te akcijske planove u kojima su utvrđeni ciljevi gospodarenja otpadom za šestogodišnje razdoblje.

Društvo je za 2019. i 2020. donijelo godišnje planove poslovanja kojima je planiran obujam komunalnih usluga, broj zaposlenika, prihodi, troškovi i rezultat poslovanja te investicijske aktivnosti Društva.

Društvo je planiralo investicijske aktivnosti u 2019. za nabavu podzemnih posuda, izgradnju podzemnih kontejnera, ekootoka, zbrinjavanje i obradu glomaznog otpada, nabavu kamiona – smečara, puhalice za lišće, komunalnog vozila i čistilice te savjetodavne usluge u području zaštite okoliša u ukupnom iznosu od 13.702.000,00 kn, od čega 4.652.000,00 kn iz vlastitih sredstava. U izmjenama plana za 2019. navodi se da je smanjen plan za nabavu kamiona – smečara i podzemnih posuda jer je izostala pravodobna financijska potpora Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond). Stavka zbrinjavanja glomaznog otpada pogreškom je planirana u okviru investicija. Vozilo čistilica u vrijednosti od 1.300.000,00 kn i cisterna u vrijednosti od 800.000,00 kn planirani su u okviru troškova jer su nabavljeni na operativni najam.

U poslovnom planu za 2020. nisu zasebno planirane aktivnosti u vezi s gospodarenjem otpadom, a ukupni plan investicija iznosi 45.923.000,00 kn. Zbog usklađenja sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom predviđena je nabava specijaliziranih vozila za odvoz otpada (specijalno vozilo za pražnjenje podzemnih posuda, vozila za prijevoz glomaznog otpada te ostala manja vozila), zatim nabava podzemnih i polupodzemnih posuda za otpad i ekootoka. Planira se da će dio tih investicija financirati Fond, odnosno Grad Pula – Pola. U djelatnosti gospodarenja otpada, osim navedenog, planirana je nabava druge i treće posude za domaćinstvo te nabava posuda za višestambene i obiteljske objekte. Osim nabave vozila, putem EU fondova planirana je nabava posuda za korisne frakcije otpada i za selektivno prikupljanje otpada. U planu za 2020. Društvo navodi da je nejasan način zbrinjavanja glomaznog otpada i zelenog otpada te treba planirati aktivnosti vezane za izradu potrebne dokumentacije. Novim planom gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini uvedena je potreba izgradnje kompostane i sortirnice te potreba selektivnog prikupljanja organske frakcije otpada. Društvo je uputilo zahtjev Gradu Puli – Pola za izmjenom prostorno-planske dokumentacije.

Društvo nije donijelo strateški plan kojim bi se za određeno razdoblje definirali dugoročni ciljevi Društva. Strateškim planom potrebno je, između ostalog, u okviru nadležnosti Društva, utvrditi ciljeve, mjere i aktivnosti u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom kako je to utvrđeno Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. odnosno ciljevima koje je potrebno postići do 2035. prema Zakonu o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u srpnju 2021.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti strateški plan Društva kojim bi se, između ostalog, planirali ciljevi te mjere i aktivnosti za ostvarenje planiranih ciljeva u gospodarenju otpadom utvrđenih na državnoj razini.

Ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu određeni su ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. u odnosu na 2015.

Revizijom je obuhvaćena količina komunalnog otpada koja je sakupljena u okviru javne usluge i uslugama povezanim s javnom uslugom. Ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada na razini Republike Hrvatske Ministarstvo izračunava tako da količini komunalnog otpada sakupljenog u organizaciji jedinica lokalne samouprave pribraja dodatno utvrđene količine i procjene te količine sakupljene putem trgovine na malo.

Navedene dodatno utvrđene količine i procjene te količine sakupljene putem trgovine na malo nisu obuhvaćene revizijom.

Vezano za cilj smanjenja ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5,0 % u Republici Hrvatskoj u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015., utvrđeno je da se na razini Društva u 2019. na području jedinica lokalne samouprave gdje Društvo obavlja javnu uslugu smanjila sakupljena količina komunalnog otpada za 8,2 %, a u 2020. za 14,3 %.

U tablici broj 3 daju se podaci o ukupno sakupljenoj količini komunalnog otpada u okviru javne usluge Društva za 2019. i 2020. u odnosu na 2015., prema podacima Društva.

Tablica broj 3

Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u okviru javne usluge Društva po jedinicama lokalne samouprave za 2019. i 2020. u odnosu na 2015.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u 2015. (u t)	Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u 2019. (u t)	Povećanje ili smanjenje (u %)	Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u 2020. (u t)	Povećanje ili smanjenje (u %)
	1	2	3	$4 \left(\frac{3-2}{2} \cdot 100 - 100 \right)$	5	$6 \left(\frac{5-2}{2} \cdot 100 - 100 \right)$
1.	Grad Pula – Pola	26 674,250	25 055,481	-6,1	23 544,840	-11,7
2.	Općina Barban	834,270	864,380	3,6	631,420	-24,3
3.	Općina Fažana – Fasana	2 032,000	1 779,820	-12,4	1 384,860	-31,8
4.	Općina Ližnjan – Lisignano	1 614,370	1 049,820	-35,0	1 137,830	-29,5
5.	Općina Marčana	1 469,390	1 074,750	-26,9	1 194,500	-18,7
6.	Općina Svetvinčenat	558,840	633,960	13,4	541,420	-3,1
Ukupno		33 183,120	30 458,211	-8,2	28 434,870	-14,3

Iz tablice broj 3 vidljivo je da se u 2019. smanjila sakupljena količina komunalnog otpada u Gradu Puli – Pola i općinama Fažana – Fasana, Ližnjan – Lisignano i Marčana, a povećala se u općinama Barban i Svetvinčenat. U 2020. ukupno sakupljena količina komunalnog otpada smanjila se u svim jedinicama lokalne samouprave. Revizijom je utvrđeno da je na području jedinica lokalne samouprave u kojima je smanjena količina sakupljenog komunalnog otpada uveden individualizirani sustav odvoza komunalnog otpada na način da korisnici javne usluge mogu utjecati na ukupnu cijenu javne usluge ako smanje količine predanog miješanog komunalnog otpada.

Osim navedenog, vidljivo je da se ukupno sakupljena količina otpada u 2020. smanjila za 6,6 % u odnosu na 2019., što je, između ostalog, posljedica uzrokovana pandemijom COVID-19 odnosno smanjenja rada uslužnog sektora (zatvaranje ugostiteljskih objekata, smanjen broj turističkih noćenja i drugo).

Vežano za cilj odvojenog prikupljanja 60,0 % proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biotpad i drugo) do 2022., revizijom je utvrđeno da je na razini Društva u 2019., u okviru javne usluge odvojeno prikupljeno 16,1 % komunalnog otpada, a u 2020. odvojeno je prikupljeno 22,4 % komunalnog otpada.

U tablici broj 4 daju se podaci o količini ukupno sakupljenog komunalnog otpada, odnosno miješanog komunalnog otpada i odvojeno prikupljenog komunalnog otpada u 2019. i 2020., po jedinicama lokalne samouprave, prema podacima Društva.

Tablica broj 4

Ukupno sakupljeni komunalni otpad, odnosno miješani komunalni otpad i odvojeno prikupljeni komunalni otpad, u 2019. i 2020., po jedinicama lokalne samouprave

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	2019.					2020.				
		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Miješani komunalni otpad		Odvojeno prikupljeni komunalni otpad		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Miješani komunalni otpad		Odvojeno prikupljeni komunalni otpad	
		Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)	Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)
1	2 (3 + 5)	3	4 (3/2*100)	5	6 (5/2*100)	7 (8 + 10)	8	9 (8/7*100)	10	11 (10/7*100)	
1.	Grad Pula – Pola	25 055,481	20 780,701	82,9	4 274,780	17,1	23 544,840	17 611,460	74,8	5 933,380	25,2
2.	Općina Barban	864,380	841,450	97,3	22,930	2,7	631,420	606,780	96,1	24,640	3,9
3.	Općina Fažana – Fasana	1 779,820	1 420,960	79,8	358,860	20,2	1 384,860	1 162,440	83,9	222,420	16,1
4.	Općina Ližnjan – Lisignano	1 049,820	871,000	83,0	178,820	17,0	1 137,830	969,760	85,2	168,070	14,8
5.	Općina Marčana	1 074,750	1 066,690	99,3	8,060	0,7	1 194,500	1 190,860	99,7	3,640	0,3
6.	Općina Svetvinčenat	633,960	588,680	92,9	45,280	7,1	541,420	525,500	97,1	15,920	2,9
	Ukupno	30 458,211	25 569,481	83,9	4 888,730	16,1	28 434,870	22 066,800	77,6	6 368,070	22,4

Iz tablice broj 4 vidljivo je da je najviši udjel odvojeno prikupljenog otpada u sakupljenom komunalnom otpadu za 2019. od 20,2 % ostvaren na području Općine Fažana – Fasana, a najniži udjel od 0,7 % na području Općine Marčana. Najviši udjel odvojeno prikupljenog otpada u sakupljenom komunalnom otpadu za 2020. od 25,2 % ostvaren je na području Grada Pule – Pola, a najniži udjel od 0,3 % na području Općine Marčana.

Jedan od ciljeva za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. je odvojeno prikupiti 40,0 % mase proizvedenog biootpada⁴ koji je sastavni dio komunalnog otpada. Za praćenje ostvarenja navedenog cilja potrebno je, osim količine odvojeno prikupljenog biootpada, utvrditi i masu proizvedenog biootpada. Prema Izvješću o komunalnom otpadu Ministarstva, udjel biootpada u miješanom komunalnom otpadu na razini Republike Hrvatske iznosi 37,06 %, koji je izračunan na temelju utvrđenog sastava miješanog komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj uzimajući u obzir sljedeće sastavnice: vrtni otpad (5,68 %), kuhinjski otpad (30,93 %) te koža/kosti (0,45 %).

Društvo je napravilo analizu sastava i morfoloških karakteristika otpada na području Grada Pule – Pola na temelju terenskih istraživanja u jesen 2020. Analizu je izvršila ovlaštena pravna osoba. Rezultati pokazuju da primarnu sastavnicu čini 56,0 % biorazgradivog otpada, i to 37,5 % organskog otpada te 18,5 % papira i kartonske ambalaže. Na temelju laboratorijskih analiza biorazgradivosti utvrđeno je da analizirani uzorci, uzimajući u obzir zadovoljavajuću vrijednost sadržaja organske frakcije i aktivne autohtone populacije u fazi metaboličke aktivnosti te visoke vrijednosti metaboličkog opterećenja, pokazuju veliki potencijal biorazgradivosti te se stoga preporučuje biološka obrada ovakve vrste otpada. Provedena analiza ne sadrži studiju izvodljivosti odnosno dokazanu ekonomsku održivost (opravdanost) obrade navedene vrste otpada ni preporučenu tehnologiju obrade na razini područja na kojem Društvo pruža uslugu. Društvo ne posjeduje odgovarajući prostor koji bi omogućavao daljnje aktivnosti na obradi ova vrste otpada te je stoga nužno da Grad Pula – Pola kao većinski vlasnik osigura odgovarajući prostor te kroz prostorno-plansku dokumentaciju omogući uvjete za izgradnju takvog tehnološkog objekta. Društvo je u nekoliko navrata uputilo dopis Gradu Puli – Pola te je Grad u zadnjim izmjenama prostorno-planske dokumentacije predvidio mogućnost izgradnje objekta za prikupljanje i biološku razgradnju biorazgradivog otpada te proizvodnju korisnog produkta (komposta, bioplina i drugog).

Društvo u 2019. i 2020. nije obavljalo analizu sastava komunalnog otpada u drugim jedinicama lokalne samouprave kojom bi se utvrdila ukupna količina biootpada, odnosno udjel biootpada koji je odvojeno prikupljen u odnosu na količinu proizvedenog biootpada, zbog čega je onemogućeno praćenje ostvarenja cilja iz planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.

Revizijom je utvrđeno da Društvo na području svih jedinica lokalne samouprave u kojima obavlja javnu uslugu i uslugu povezanu s javnom uslugom nije uspostavilo odvojeno prikupljanje svih vrsta biootpada.

⁴ Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda. Obuhvaća sljedeće ključne brojeve otpada: 20 01 08 (biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina), 20 01 25 (jestiva ulja i masti), 20 02 01 (biorazgradivi otpad iz vrtova i parkova) i 20 03 02 (otpad s tržnica).

U vezi s ciljem u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom koji se odnosi na odlaganje na odlagališta manje od 25,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada Društvo je ostvarilo cilj jer je 31. prosinca 2018. zatvorilo staro odlagalište otpada Kaštijun i od tada se sav prikupljeni otpad svih vrsta i frakcija odvozi u Centar kojim upravlja drugo trgovačko društvo ili predaje ovlaštenim pravnim i fizičkim osobama – obrtnicima (dalje u tekstu: oporabitelji) na daljnju uporabu. U Centru za gospodarenje otpadom Kaštijun (dalje u tekstu: Centar) pristigli otpad se obrađuje u postrojenju za mehaničko-biološku obradu (MBO). Postupkom obrade otpad se dijelom pretvara u gorivo iz otpada (GIO), a dijelom se kao ostatni otpad odlaže na za to predviđene odlagališne plohe.

Jedna od mjera za postizanje cilja (odložiti na odlagališta manje od 25,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada) je i praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu. Prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom, biorazgradivi komunalni otpad u okviru javne usluge je biootpad i otpadni papir i karton. Prema Pravilniku o gospodarenju otpadom, udjel biorazgradive sastavnice u biorazgradivom otpadu određuje se analizom otpada ili se određuje iz tablice koja je sastavni dio navedenog Pravilnika (Dodatak XIII). Prema navedenoj tablici, udjel biorazgradivog otpada u sastavu miješanog komunalnog otpada je 65,0 %.

Prema podacima iz tablice broj 5, u 2019. ukupno je sakupljeno 30 458,211 t komunalnog otpada, od čega je Društvo dio od 1 577,850 t ili 5,2 % komunalnog otpada uputilo na ostale postupke, a 28 880,361 t ili 94,8 % predano je na daljnju uporabu. Najveći dio komunalnog otpada upućenog na uporabu (24 569,480 t) se odnosi na komunalni otpad predan u Centar koji je upućen na daljnju mehaničko-biološku obradu.

U 2020. ukupno je sakupljeno 28 434,870 t komunalnog otpada, od čega je Društvo 22 066,820 t ili 77,6 % komunalnog otpada predalo u Centar na daljnju mehaničko-biološku obradu, a 6 368,050 t ili 22,4 % predano je oporabiteljima na daljnju uporabu.

U tablici broj 5 daju se podaci o ukupno sakupljenom komunalnom otpadu predanom na odlagalište, upućenom na uporabu te na ostale postupke u 2019. i 2020., prema podacima Društva.

Tablica broj 5

Sakupljeni komunalni otpad predan na odlagalište,
upućen na oporabu te na ostale postupke, u 2019. i 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	2019.							2020.						
		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Komunalni otpad predan odlagalištu		Komunalni otpad upućen na oporabu		Komunalni otpad upućen na ostale postupke		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Komunalni otpad predan odlagalištu		Komunalni otpad upućen na oporabu		Komunalni otpad upućen na ostale postupke	
		Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)
1	2 (3 + 5 + 7)	3	4 (3/2*100)	5	6 (5/2*100)	7	8 (7/2*100)	9 (10+12 +14)	10	11 (10/9*100)	12	13 (12/9*100)	14	15 (14/9*100)	
1.	Grad Pula – Pola	25 055,481	0	0,0	23 862,991	95,2	1 192,490	4,8	23 544,840	0	0,0	23 544,840	100,0	0	0,0
2.	Općina Barban	864,380	0	0,0	855,870	99,0	8,510	1,0	631,420	0	0,0	631,420	100,0	0	0,0
3.	Općina Fažana – Fasana	1 779,820	0	0,0	1 581,820	88,9	198,000	11,1	1 384,860	0	0,0	1 384,860	100,0	0	0,0
4.	Općina Ližnjan – Lisignano	1 049,820	0	0,0	915,310	87,2	134,510	12,8	1 137,830	0	0,0	1 137,830	100,0	0	0,0
5.	Općina Marčana	1 074,750	0	0,0	1 066,690	99,3	8,060	0,7	1 194,500	0	0,0	1 194,500	100,0	0	0,0
6.	Općina Svetvinčenat	633,960	0	0,0	597,680	94,3	36,280	5,7	541,420	0	0,0	541,420	100,0	0	0,0
Ukupno		30 458,211	0	0,0	28 880,361	94,8	1 577,850	5,2	28 434,870	0	0,0	28 434,870	100,0	0	0,0

S obzirom na to da se na području jedinica lokalne samouprave, u okviru javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom, ne ostvaruju u dovoljnoj mjeri utvrđeni ciljevi gospodarenja komunalnim otpadom koji se odnose na smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada, odvojeno prikupljenog proizvedenog komunalnog otpada i odvojeno prikupljenog proizvedenog biootpada, Državni ured za reviziju mišljenja je da je za provedbu utvrđenih ciljeva potrebno daljnje ulaganje u opremu i vozila za prikupljanje odvojenih vrsta otpada te infrastrukturu, kao što je izgradnja sortirnice, dovoljnog broja reciklažnih dvorišta i postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog otpada te druge mjere utvrđene planovima gospodarenja otpadom, što je u nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

Planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave utvrđene su mjere i aktivnosti za postizanje utvrđenih ciljeva na državnoj razini. Prema navedenim planovima Društvo je za pojedine mjere određeno kao nositelj ili sunositelj provedbe.

Društvo po upitu, svim jedinicama lokalne samouprave na čijem području obavlja javnu uslugu dostavlja godišnje podatke iz svog djelokruga rada, a koje se odnose na mjere i aktivnosti za postizanje ciljeva utvrđenih u planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave. Društvo u okviru svojih nadležnosti aktivno sudjeluje u provedbi mjera i aktivnosti za postizanje utvrđenih ciljeva. U sklopu javne usluge, osim miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, Društvo je organiziralo odvojeno prikupljanje vrijednih vrsta otpada (reciklabilni komunalni otpad) te problematičnog i krupnog (glomaznog) otpada. Također, Društvo upravlja reciklažnim dvorištem na području Grada Pule – Pola u kojem se odvojeno prikuplja otpad. Društvo aktivno sudjeluje u organizaciji dodjele spremnika korisnicima javne usluge. Osim navedenog, Društvo je u srpnju 2018. donijelo Cjenik javne usluge, prema kojem se troškovi pružanja javne usluge određuju razmjerno stvarnoj količini predanog miješanog komunalnog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada volumen spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika, a obračunsko razdoblje je jedan mjesec.

Prema podacima iz Godišnjeg izvješća Uprave o stanju Društva za 2020., na zahtjev Društva, Grad Pula – Pola izvršio je promjenu prostornih planova, čime su stvoreni preduvjeti za izgradnju dva nova reciklažna dvorišta, kao i prostora za predobradu glomaznog i biorazgradivog otpada. Grad Pula – Pola utvrdio je potencijalne zone gdje je moguće graditi navedene objekte. Ovime bi, nakon završetka procesa individualizacije svih korisnika na području gdje Društvo pruža uslugu, završila faza uspostave onog dijela sustava gospodarenja otpadom koji se odnosi na potrebnu infrastrukturu za prikupljanje svih vrsta otpada. Društvo navodi da je potrebno rješavati ostale frakcije otpada koje nisu riješene izgradnjom Centra, i to izgradnjom potrebne infrastrukture koja bi svakako trebala pridonijeti učinkovitijem sustavu gospodarenja otpadom i ispunjenju europskih direktiva (potreba izgradnje postrojenja za obradu biorazgradivog otpada, sortirnice te centra za obradu glomaznog i zelenog otpada). Navedeno bi trebalo biti i ekonomski održivo.

Društvo obrazlaže da nepostojanje jasne zakonske regulative i odnosa među svim akterima i dionicima sustava upravljanja otpadom stvara zbuđenost i vodi u ekonomsku neodrživost, što na koncu može imati značajne posljedice na rast troškova sustava gospodarenja otpadom. Osim nejasne zakonske regulative i nejasnih odnosa na državnoj razini, posebnu pozornost u razvoju tog dijela sustava treba posvetiti regionalnoj razini. Nadalje, Društvo navodi da bi bilo potrebno napraviti studiju izvodljivosti koja bi ukazala na ekonomski aspekt održivosti takvih objekata na razini županije te definirati zbrinjavanje svake pojedine frakcije otpada do potpunog zaokruženja ciklusa, ali uz sudjelovanje države.

Sakupljeni komunalni otpad od 1967. do 2018. odlagan je na odlagalištu otpada Kaštijun te je ukupno odloženo 1 312 608 t komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada.

Na odlagalištu se odlaganje otpada ne vrši od kraja 2018. Sanacijom i zatvaranjem odlagališta nije došlo do promjena u prostoru.

Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije, kao nadležno upravno tijelo koje na području Istarske županije rješava zahtjeve u području gospodarenja otpadom koji ne uključuju gospodarenje opasnim otpadom i postupke termičke obrade neopasnog otpada, donijelo je u prosincu 2018. Odluku o zatvaranju odlagališta neopasnog otpada Kaštijun za daljnje odlaganje s 31. prosincem 2018. s obzirom na to da je dostignut kapacitet odlagališta, da je tako naložila Inspekcija zaštite okoliša te da je to u skladu s odredbama Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (Narodne novine broj 114/15, 103/18 i 56/19), kojima je određeno da sva postojeća odlagališta moraju ispuniti zahtjeve navedenog pravilnika do 31. prosinca 2018., a da ona postojeća odlagališta koja ne zadovoljavaju uvjete (neusklađena odlagališta) moraju biti sanirana i zatvorena najkasnije godinu dana od dana puštanja u rad centra za gospodarenje otpadom za područje županije na čijem se području nalaze županijski centar za gospodarenje otpadom. Centar je započeo s radom 2. srpnja 2018. Društvo je u studenome 2018. od ovlaštenog izrađivača naručilo izradu Plana zatvaranja odlagališta i mjera sprečavanja štetnih utjecaja na okoliš nakon njegovog zatvaranja. Na zatvorenom odlagalištu Kaštijun provode se redovite monitoring aktivnosti (ispitivanje procjednih voda, ispitivanje kvalitete korespodentnih izvora, ispitivanje stanja plinskih cijevi te ispitivanje odlagališnog plina). Troškovi monitoringa financiraju se sredstvima Društva. Na lokaciji će se idućih 30 godina od dana zatvaranja odlagališta otpada provoditi sav potreban monitoring (program praćenja stanja okoliša u skladu s provedbenim propisom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada).

U izvještajima o poslovanju Društva za 2019. i 2020. iskazani su podaci o poslovnim rezultatima prema djelatnostima.

Ukupne investicije u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu tijekom 2019. u Djelatnosti Čistoća iznosile su 5.436.404,00 kn, i to za nabavu pet podzemnih i dva polupodzemna spremnika 3.839.768,00 kn, komunalnog vozila s dvije komore 998.000,00 kn, malog komunalnog vozila Piaggio 198.200,00 kn, deset metalnih otvorenih kontejnera zapremine 5 m³ 63.000,00 kn, rabljenog vozila 50.000,00 kn, čitača bar koda, vage za komunalna vozila i drugo.

Prema navedenom izvještaju za 2019., usporedno s individualizacijom obiteljskih kuća u mješovitim zonama započeo je i proces individualizacije za višestambene zgrade. Dio Grada Pule – Pola (Stoja, Veruda, Vidikovac) zadužio je vlastite posude. Tijekom 2019. individualizirano je preko 250 višestambenih zgrada na području Grada Pule – Pola. U potpunosti je individualizirano veliko područje općina Marčana, Ližnjan – Lisignano, Barban, Svetvinčenat i Fažana, gdje je preko 5 000 korisnika zadužilo vlastite čipirane posude. Ovo je omogućilo korisnicima na tim područjima da plaćaju prema proizvedenoj količini otpada. U centru grada zbog koncentracije velikog broja stanovništva, pogotovo u ljetnoj sezoni, nastavilo se s postavljanjem podzemnih posuda.

Nakon postavljanja podzemnih posuda na pet lokacija u užem gradskom središtu nabavljeni su dodatni podzemni spremnici kako bi se zaokružila cjelina užeg gradskog središta odnosno zaštićene gradske zone. U sklopu nabave i plana postavljanja podzemnih spremnika izvršena je nabava i dva seta polupodzemnih spremnika koji su postavljeni u zoni Vidikovac, gdje postoji velika koncentracija korisnika na malom prostoru. Na navedenoj lokaciji 500 korisnika koristi postavljene polupodzemne posude.

Uvođenjem novog sustava prikupljanja otpada gdje se posebno prikuplja komunalni otpad, a posebno selektirani korisni otpad, iz pojedinih područja u obiteljskim kućama zajedničke posude od 770 l zamijenjene su posudama raznih veličina prema izjavi korisnika (gotovo 8 000 posuda je podijeljeno i zamijenjeno na terenu).

Kod poslovnih subjekata sve više korisnika zamjenjuje posude od 5 m³ posudama od 120 l do 770 l i ulaze u redovni način odvoza putem minimalne javne usluge. Od građana se glomazni otpad većinom besplatno preuzimao u sklopu javne usluge odvoza miješanog komunalnog otpada.

Ukupne investicije u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu tijekom 2020. u Djelatnosti Čistoća iznosile su 7.139.578,00 kn i to za nabavu četiri podzemna i 125 polu podzemnih spremnika u iznosu od 4.866.295,00 kn, komunalno vozilo za prikupljanje otpada 1.268.000,00 kn, rabljeno komunalno vozilo za prikupljanje otpada 506.890,00 kn, dva press kontejnera zapremine 10 m³ samonavlakač 146.000,00 kn, osam kamera za video nadzor na lokacijama podzemnih kontejnera u iznosu od 134.629,00 kn, dva press kontejnera zapremine 10 m³ samopodizač u iznosu od 130.000,00 kn, centralni nadzorni server za video nadzor u iznosu od 38.504,00 kn, rolo kontejner zapremine 31 m³ u iznosu od 38.000,00 kn i drugo u iznosu od 11.260,00 kn.

Prema izvještaju o poslovanju Društva za 2020., čipirano je 546 posuda za komunalni otpad na području Grada Pule – Pola te je dodijeljeno 257 setova plavih i žutih posuda od 770 l, čime je završio proces individualizacije i višestambenih objekata na području Grada Pule – Pola. Time je korisnicima omogućeno da dogovorom utvrde udjele u zajedničkoj posudi i prijeđu na obračun prema količinama stvorenog otpada u kućanstvu. Osim ugradnje podzemnih spremnika započeo je ciklus ugradnje polupodzemnih spremnika u dijelovima grada u kojima klasičan oblik individualizacije nije moguć zbog urbanog uređenja, kao i u onim zonama Grada Pule – Pola gdje je na malom prostoru veliki broj korisnika. Započele su aktivnosti na povlačenju vrećica za prikupljanje korisnih sirovina – plastike i stakla. Tijekom 2020. naselja s pretežito obiteljskim kućama, kao što su Veli Vrh, Štinjan, Gregovica i Busoler dobila su preko 4 000 posuda plave i žute boje kao dugoročno rješenje u prikupljanju navedenih korisnih sirovina i zamijenit će vrećice koje su korisnici do sada koristili. Posude su podijeljene i na području Općine Ližnjan – Lisignano. Dobivanjem preostalih količina plavih i žutih posuda od Fonda plave i žute posude bit će dodijeljene svim obiteljskim kućama na području Grada Pule – Pola te će se vrećice u potpunosti povući iz upotrebe. Postavljena je i nova mreža s više od 70 posuda zvona za odlaganje staklene ambalaže. Također, i ovdje se povlače iz upotrebe vrećice za prikupljanje staklene ambalaže. Nakon završetka ugradnje podzemnih spremnika u užem gradskom središtu nastavilo se s pripremom potrebne dokumentacije za ugradnju 45 setova polupodzemnih spremnika s pripadajućim otpadomjerima i elektroničkim karticama. Ova vrsta spremnika ugradit će se u dijelovima Grada Pule – Pola u kojima nije moguća klasična individualizacija, kao što su pojedini dijelovi starog Grada Pule – Pola gdje nema prostora za smještaj individualnih posuda. Ugradnjom polupodzemnih i podzemnih posuda uspostavljen je sustav upravljanja koji pokazuje značajne prednosti u smanjenju troškova prikupljanja (i do 80,0 %) i u ekološkom smislu smanjenja ispuštanja ugljičnog dioksida kroz značajno manju učestalost odvoza.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje provoditi aktivnosti i mjere u kojima je Društvo određeno kao nositelj ili sunositelj provedbe iz područja svoje djelatnosti kako bi se postigli ciljevi utvrđeni Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, djelatnost prikupljanja otpada postupkom prikupljanja otpada i interventnog prikupljanja otpada te djelatnost oporabe, zbrinjavanja ili druge obrade otpada može obavljati pravna i fizička osoba – obrtnik nakon što ishodi odgovarajuću dozvolu.

Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije izdao je Društvu dozvolu za gospodarenje otpadom u listopadu 2018. za prikupljanje i interventno sakupljanje otpada te prihvata otpada i privremeno skladištenje otpada. Prikupljeni i interventno prikupljeni otpad Društvo je dužno predati ovlaštenoj osobi za gospodarenje otpadom.

Društvo je upisano u očevidnik prijevoznika otpada od studenoga 2015. do travnja 2022. i u očevidnik reciklažnih dvorišta na temelju potvrde iz srpnja 2017. do travnja 2022. Društvo očevidnike o nastanku i tijeku otpada vodi elektronički, putem informacijskog sustava e-ONTO.

Odluku o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezanih s javnom uslugom Društvu, Grad Pula – Pola te općine Barban, Ližnjan – Lisignano i Svetvinčenat donijeli su siječnju 2018., a općine Fažana – Fasana i Marčana u veljači 2018.

Pružanje javne usluge utvrđeno je odlukama o načinu pružanja javne usluge te usluga povezanih s javnom uslugom i svih izmjena i dopuna navedene odluke koje su donijela nadležna tijela jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

U tablici broj 6 daju se podaci o vremenu donošenja odluka o načinu pružanja javne usluge i načinu dodjele obavljanja javne usluge prema jedinicama lokalne samouprave.

Tablica broj 6

Podaci o vremenu donošenja odluka o načinu pružanja javne usluge i načinu dodjele obavljanja javne usluge prema jedinicama lokalne samouprave

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Datum donošenja odluke o načinu pružanja javne usluge ili izmjena odluke	Način dodjele obavljanja javne usluge
	1	2	3
1.	Grad Pula – Pola	30. 1. 2018. / 1. 8. 2018. / 12. 12. 2019. / 8. 2. 2022.	Odluka
2.	Općina Barban	31. 1. 2018. / 10. 3. 2022.	Odluka
3.	Općina Fažana – Fasana	19. 2. 2018. / 20. 4. 2020. / 1. 6. 2020. / 21. 2. 2022.	Odluka
4.	Općina Ližnjan – Lisignano	31. 1. 2018. / 15. 2. 2022.	Odluka
5.	Općina Marčana	28. 2. 2018. / 27. 1. 2022.	Odluka
6.	Općina Svetvinčenat	31. 1. 2018. / 30. 8. 2018. / 18. 3. 2020. / 26. 1. 2022.	Odluka

Odluke o načinu pružanja javne usluge jedinica lokalne samouprave sadrže odredbe o: kriteriju obračuna količine otpada, standardnim veličinama i drugim bitnim svojstvima spremnika za prikupljanje otpada, najmanjoj učestalosti odvoza prema područjima, obračunskim razdobljima kroz kalendarsku godinu, području pružanja javne usluge te povezanih usluga, općim uvjetima ugovora s korisnicima, popisu adresa reciklažnih dvorišta na području jedinice lokalne samouprave.

Nadalje, načinu provedbe javne usluge te povezanih usluga, provedbi ugovora o korištenju javne usluge u slučaju nastupanja posebnih okolnosti (elementarna nepogoda, katastrofa i slično), načinu podnošenja prigovora i postupanju po prigovoru korisnika na neugodu uzrokovanu sustavom prikupljanja komunalnog otpada, uvjetima za pojedinačno korištenje javne usluge, prihvatljivom dokazu izvršenja javne usluge za pojedinog korisnika javne usluge, cijeni javne usluge i cijeni obvezne minimalne javne usluge, načinu određivanja udjela korisnika javne usluge u slučaju kad su korisnici javne usluge kućanstva i koriste zajednički spremnik, a nije postignut sporazum o njihovim udjelima te načinu određivanja udjela korisnika javne usluge u slučaju kad su korisnici javne usluge kućanstva i pravne osobe ili fizičke osobe obrtnici i koriste zajednički spremnik, a nije postignut sporazum o njihovim udjelima i ugovornoj kazni.

U okviru pružanja javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom, Društvo osigurava primopredaju miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, reciklabilnog komunalnog otpada (odvojeno se sakuplja papir i karton, metal, plastika i staklo), problematičnog otpada te krupnog (glomaznog) otpada i zelenog otpada (granje i ostaci od orezivanja živice). Korisniku usluge Društvo osigurava mogućnost odvojene predaje otpada korištenjem reciklažnog dvorišta te spremnika postavljenih na javnoj površini. Sakupljanje krupnog (glomaznog) otpada i zelenog otpada omogućeno je u reciklažnom dvorištu i jednom godišnje na lokaciji obračunskog mjesta korisnika.

U tablici broj 7 daju se podaci o području pružanja javne usluge, površini jedinica lokalne samouprave, broju stanovnika te podaci o broju obračunskih mjesta, spremnika na javnim površinama i reciklažnih dvorišta za 2020.

Tablica broj 7

Područje pružanja javne usluge,
površina jedinica lokalne samouprave te broj stanovnika,
korisnika usluge, obračunskih mjesta i postavljenih spremnika u 2020.

Redni broj	Područje pružanja javne usluge	Površina (u km ²)*	Broj stanovnika**	Broj korisnika usluge***	Broj obračunskih mjesta***	Broj spremnika***	
						kod korisnika usluge	na javnim površinama
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Grad Pula – Pola	51,65	57 460	52.411	28 184	27 483	2 702
2.	Općina Barban	94,10	2 721	2 497	1 133	1 085	60
3.	Općina Fažana – Fasana	13,86	3 635	3 477	2 621	1 874	53
4.	Općina Ližnjan – Lisignano	69,87	3 965	4 052	2 764	2 248	63
5.	Općina Marčana	131,00	4 253	4 225	4 014	2 143	141
6.	Općina Svetvinčenat	79,74	2 202	2 202	1 105	1 040	60
Ukupno		440,22	74 236	68 864	39 821	35 873	3 079

* Izvor: mrežne stranice jedinica lokalne samouprave

** Izvor: Državni zavod za statistiku, Podaci iz Popisa stanovništva za 2011.

*** Podaci Društva koncem 2020.

Društvo svoju djelatnost obavlja na području šest jedinica lokalne samouprave ukupne površine 440,22 km² i s ukupnom populacijom stanovništava od 74 236 prema popisu iz 2011. Koncem 2020. bilo je 39 821 obračunsko mjesto s ukupno postavljenih 3 079 spremnika na javnim površinama i na obračunskim mjestima korisnika usluge.

U 2021. smanjio se broj spremnika na javnim površinama s 3 079 na 1 234 te broj spremnika kod korisnika usluge s 35 873 na 30 355. U 2022. bio je 15 171 spremnik za papir i karton, 15 171 spremnik za plastiku i 17 690 spremnika za miješani komunalni otpad.

Svi korisnici koji prebivaju ili borave u obiteljskim kućama na području gdje Društvo pruža uslugu i imaju mogućnost individualizacije dobili su vlastitu posudu za miješani komunalni otpad, kao i posude za papir i plastiku, tako da je pokrivenost individualizacije u kategoriji obiteljske kuće, kao i gospodarstvo gotovo potpuna. Frakcija stakla pokrivena je s 309 posuda zvana kapaciteta 2 m³ gdje građani mogu odlagati staklenu ambalažu koje u strukturi otpada ima do 2,0 %. Dio korisnika koji gravitira zajedničkim posudama (višestambena naselja) također je individualiziran na način da su u tim višestambenim naseljima postavljeni podzemni i polupodzemni spremnici koji omogućavaju očitavanje broja odlaganja za miješani komunalni otpad, kao i mogućnost odlaganja papira, plastike i stakla. Preostali dio korisnika u višestambenim naseljima ima zajedničke posude koje su čipirane, kao i zelene otoke za papir i plastiku. Također, manji dio korisnika u višestambenim zgradama ima vlastite ekobokseve (ograđene i zaključane prostore za smještaj posuda). Ako se korisnici koji gravitiraju podzemnim i polupodzemnim spremnicima kategoriziraju kao individualizirani korisnici (oko 6 000), ukupno individualiziranih korisnika na području gdje Društvo pruža uslugu je više od 60,0 %.

Za prikupljanje glomaznog otpada Društvo koristi 20 kontejnera zapremine 5 m³. U reciklažnom dvorištu nalaze se tri rolo kontejnera zapremine 32 m³ za glomazni otpad. Za prikupljanje glomaznog otpada s lokacija korisnika usluge Društvo koristi kamion zapremine 6 m³.

Grad Pula – Pola je od 2015. do 2017. podijelio oko 1 000 kompostera građanima. Spremnike za odvojeno prikupljanje biootpada Društvo nije dodijelilo. Na području gdje Društvo pruža javnu uslugu prikupljanja komunalnog i biorazgradivog otpada nisu dijeljene posude za prikupljanje biootpada zato što jedinice lokalne samouprave na području Istarske županije izgradnjom centra za gospodarenje otpadom nisu imale obvezu prikupljati tu vrstu otpada u roku od pet godina odnosno do kraja 2023. Prema zadnjim odlukama, Društvo se priprema za turističku sezonu 2022. prikupljati biootpad iz kantina i restorana (natječaj za otkup biootpada je u tijeku), a tijekom 2023. započeti s prikupljanjem biootpada i od građana. Društvo planira od lipnja 2022. započeti s odvojenim prikupljanjem biootpada od poslovnih subjekata, za što je proveden postupak nabave.

Spremnici za komunalni otpad i reciklabilni komunalni otpad imaju oznaku Društva, naziv vrste otpada za koju je spremnik namijenjen i oznaku (bar kod i čip) koja je u evidenciji Društva o preuzetom otpadu pridružena korisniku i obračunskom mjestu. Evidencija podizanja posuda vodi se u EcoMobile web programskom rješenju, u kojem se evidentira vrijeme podizanja, lokacija podizanja ako nije očitano ručnim čitačem i ako vozilo dobije GSM signal, RFID posude (Radio frequency identification) i registracija vozila ili šifra ručnog čitača koji su zabilježili podizanje. Na vozila su ugrađeni čitači elektroničkih čipova, a ručni čitači se koriste samo u slučaju kvara čitača na vozilu. Ovi se podaci prenose u drugo programsko rješenje – SEPP (Sustav evidencije pražnjenja posuda) gdje se povezuju s matičnim podacima o posudi i korisniku kome pripada posuda. Sve posude za reciklabilni otpad koje su nabavljane sredstvima Fonda financirane kroz europske projekte imaju službene oznake Europske unije i Fonda. Broj korisnika koji su koristili uslugu odvoza komunalnog otpada u 2020. bio je 68 864.

Slika broj 1

Spremnici za odvojeni komunalni otpad dodijeljeni korisnicima na području na kojem Društvo obavlja javnu uslugu

Izvor: mrežne stranica Društva

Slika broj 2

Kontejner za prikupljanje i odvoz glomaznog otpada

Izvor: mrežne stranica Društva

Dinamiku odnosno termine i rute preuzimanja sadržaja spremnika miješanog i selektivnog komunalnog otpada te njegov prijevoz od obračunskog mjesta za svakog korisnika utvrđuje Društvo rasporedom odvoza otpada.

Prema rasporedu odvoza otpada na području na kojem Društvo obavlja javnu uslugu i uslugu povezanu s javnom uslugom, spremnici za miješani komunalni i odvojeno prikupljeni komunalni otpad prazne se jednom do dva puta tjedno, ovisno o gustoći naseljenosti pojedinih općina i grada.

Sakupljanje otpada najvećim dijelom se obavlja na način da se istim vozilom sakuplja otpad iz samo jedne jedinice lokalne samouprave, osim u slučajevima kada je to zbog ekonomičnosti prihvatljivo, jednim vozilom sakuplja se otpad iz više jedinica lokalne samouprave. Količine otpada koje su sakupljene jednim vozilom iz više jedinica lokalne samouprave raspoređuju se prema broju korisnika s pojedine jedinice lokalne samouprave. Društvo je koncem 2020. raspolagalo s 30 vozila za sakupljanje otpada.

Radno vrijeme Djelatnosti Čistoća koje podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada te održavanja čistoće javnih površina utvrđeno je šestodnevni radnim tjednom zbog prirode samog posla, kako u ljetnim mjesecima tako i u zimskim mjesecima, i to od 7 do 13:40.

Prema obrazloženju Društva, na rute koje obuhvaćaju gusto naseljena naselja s gustom frekvencijom prometa, pogotovo u ranim jutarnjim satima kada većina aktivno radnog stanovništva odlazi na posao, posade i timovi kreću u ranojutarnjim i noćnim satima kako bi se izbjegla velika gužva. Također, zbog značajno manjeg prometa, kao i frekvencije stanovništva, u nekim dijelovima grada jedino je moguć organiziran noćni rad koji je značajno učinkovitiji i kvalitetniji u obavljanju radnih zadataka.

U ljetnim mjesecima kada su frekvencije odvoza gušće, značajni se dio aktivnosti odvija u noćnim satima, kao i čišćenje javnih površina, kada se zbog sezone koristi značajno više vozila u prometu i velike su gužve i zastoji.

Radna jedinica održavanja čistoće grada ručno pometanje i Radna jedinica strojno pometanje imaju također šestodnevni radni tjedan od 7 do 13:40. Poslijepodnevna smjena sukladno potrebama, a pogotovo u ljetnim mjesecima organizira se od 14 do 20:40, i to dodatnim angažmanom jednog do dva pometača. Ako dođe do velikog intenziteta fluktuacije u samom centru grada u večernjim i noćnim satima (i do 30 000 ljudi prođe užim gradskim centrom u špici sezone), organizira se i noćni rad. Radna jedinica strojno pometanje (čistilice) radi od 5 do 11:40 kako bi mogla u urbanim sredinama prije nastupa prometa većeg intenziteta zbog odlaska na posao izvršiti čišćenje najkritičnijih prometnica i javnih površina (pješačke zone, trgovi i drugo). Noćna smjena organizirana je od 21:20 do 4, i to prije svega u samom užem gradskom središtu kada je zbog prometa u mirovanju, kao i značajno manjeg broja pješaka moguće izvršiti čišćenje tog dijela grada. Ova radna jedinica u ljetnim mjesecima dodatno uvodi uslugu pranja gradskih površina u noćnoj smjeni, i to od 23 do 5:40 u šestodnevnom radnom tjednu s posadom od dva zaposlenika kao jedinom mogućem vremenu održavanja čistoće grada odnosno pranja najfrekventnijih javnih površina s velikom frekvencijom pješaka i vozila. Također, tijekom ljetnih mjeseci uvodi se radna jedinica održavanja plaža koja svoje radne zadatke obavlja tijekom jutarnje smjene, i to od 6 do 12:40 na temelju programa održavanja plaža s tri do četiri zaposlenika. Tijekom ljetne sezone jedinice održavanja čistoće grada povećavaju broj zaposlenih za pet do šest.

U jedinici prikupljanja komunalnog i reciklabilnog otpada tijekom ljetnih mjeseci dodatno se zapošljava određeni broj zaposlenika (tri do četiri posade). I kod ove radne jedinice zbog značajnih poteškoća u prikupljanju otpada (promet, gužve u pješačkim zonama, zagušenje glavnih prometnih pravaca u ljetnim mjesecima) rad se organizira dijelom u noćnoj smjeni ili značajno ranijem početku rada od predviđenog od 7 do 13:40. Obilazak vanjskih ruta (izvan područja Grada Pule – Pola) u ljetnim mjesecima postaje problem zbog velikog zagušenja prometa na glavnim prometnim pravcima. Također, pražnjenje komunalnog otpada u ljetnim mjesecima u užem gradskom središtu te turističkim naseljima najvećim je dijelom organizirano u noćnim satima kada završava radno vrijeme većini poslovnih subjekata kako otpad ne bi ostao na ulici tijekom noći. Zbog epidemioloških uvjeta u 2020. nije bilo potrebno dodatno zapošljavanje zbog značajno slabije turističke sezone i ograničavanja radnih aktivnosti na nužno potrebne.

Prema odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezanih s javnom uslugom svih jedinica lokalne samouprave na području na kojem Društvo obavlja javnu uslugu, pojedinačno korištenje javne usluge osigurava se u slučaju kada jedan korisnik samostalno koristi usluge, postavljanjem spremnika na lokaciji kod korisnika usluge; u slučaju kada jedan korisnik samostalno koristi usluge i ne postoji prostorna mogućnost smještaja spremnika na lokaciji kod korisnika usluge, postavljanjem spremnika na javnoj površini; u slučaju kada više korisnika koristi zajednički spremnik postavljanjem zajedničkog spremnika na lokaciji kod korisnika usluge omogućavanjem pristupa zajedničkom spremniku na način da je svakom korisniku dostupna mogućnost pojedinačnog pristupa spremniku te u slučaju kada više korisnika koristi zajednički spremnik i ne postoji prostorna mogućnost smještaja spremnika na lokaciji kod korisnika usluge, postavljanjem zajedničkog spremnika na javnoj površini omogućavanjem pristupa zajedničkom spremniku na način da je svakom korisniku dostupna mogućnost pojedinačnog pristupa spremniku.

Sve jedinice lokalne samouprave na čijem području Društvo pruža uslugu prikupljanja komunalnog i biorazgradivog otpada nabavile su posude za reciklabilni otpad putem javnih poziva Fonda. Podjelu dodijeljenih posuda obavilo je Društvo u suradnji s jedinicama lokalne samouprave.

Društvo nije omogućilo odvojeno prikupljanje biootpada putem zasebnih spremnika na obračunskom mjestu korisnika usluge niti na javnim površinama. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 5. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom koja je bila na snazi u 2019. i 2020., a prema kojoj se javna usluga pruža i koristi u okviru sustava prikupljanja komunalnog otpada u skladu sa sljedećim standardima: korisniku usluge mora biti osigurana mogućnost odvojene predaje otpada na njegovom obračunskom mjestu i korištenjem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta te spremnika postavljenog na javnoj površini i odvoz glomaznog otpada. Odvojena primopredaja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada obavlja se putem spremnika kod korisnika usluge, na način da se otpadni papir i karton prikuplja odvojeno od biootpada. U okviru sustava prikupljanja komunalnog otpada pruža se javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge. U okviru sustava prikupljanja komunalnog otpada pružaju se bez naknade za korisnika usluge sljedeće usluge povezane s javnom uslugom: prikupljanje reciklabilnog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge te prikupljanje otpadnog papira, metala, plastike, stakla i tekstila putem spremnika postavljenih na javnoj površini.

Prema odredbi članka 35., stavka 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi u 2019. i 2020., izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je osigurati izvršenje obveze odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, biorazgradivog otpada, otpadnog metala, stakla, plastike, tekstila i krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura, između ostalog, funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području te postavljanje spremnika za miješani komunalni otpad i spremnika za odvojeno prikupljanje otpadnog papira i kartona, biootpada, metala, stakla, plastike kod korisnika usluge i kad je to prikladno, spremnike za odvojeno prikupljanje otpadnog papira i kartona, metala, stakla, plastike i tekstila na javnoj površini. Prema odredbi članka 56. navedenog Zakona, osoba koja je aktima donesenim temeljem navedenog Zakona ovlaštena gospodariti biootpadom te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem navedenog Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.

Društvo pisano navodi da je Istarska županija izradila elaborat o tokovima otpada na razini Županije te obradila i dio koji se odnosi na opravdanost i financijski aspekt pojedinih tokova otpada, pa tako i toka koji se odnosi na biootpad. Također, Društvo navodi da je proveden natječaj za prikupljanje biootpada iz kantina i restorana te planira od lipnja 2022. započeti s odvojenim prikupljanjem biootpada te ga predavati ovlaštenom sakupljaču. Tijekom 2023. planiran je početak odvojenog prikupljanja biootpada iz kućanstava.

Prema Planu gospodarenja otpadom Grada Pula – Pola za razdoblje 2017. – 2022., jedinice lokalne samouprave dužne su u dokumentima koje donose osigurati odvojeno prikupljanje biootpada u cilju kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada. Vezano za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, biootpada te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada evidentirani su pozitivni pomaci u odvojenom prikupljanju otpadnog papira, plastike, metala i tekstila. Ukupna količina ovih frakcija sakupljena tijekom 2016. iznosila je 7 333 t, što je 49,0 % više u odnosu na količinu sakupljenu tijekom 2015., a što je prvenstveno posljedica povećanja odvojenog prikupljanja otpadnog papira. U skladu s klasifikacijom biootpada koja se primjenjuje u izvješćima o gospodarenju komunalnim otpadom Ministarstva za izračun odvojeno prikupljenog biootpada korištene su količine odvojeno prikupljenog otpada ključnih brojeva 20 01 08, 20 02 01, 20 01 25 i 20 03 02. Količina odvojeno prikupljenog otpadnog papira (uključujući i višeslojnu ambalažu), stakla, plastike, metala, tekstila i glomaznog otpada iz komunalnog otpada te odvojeno prikupljenog biootpada u 2016. iznosi 24,0 %. Najvećim dijelom se odvaja biootpad koji nastaje kod održavanja javnih površina. Biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina, prvenstveno otpadna jestiva ulja i masti, sakupljaju pravne osobe u okviru sustava za gospodarenje posebnim kategorijama otpada. U skladu s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, prioriteti provedbe mjera sprječavanja nastanka otpada koji nastaje na području Grada Pule – Pola su sprječavanje nastanka komunalnog otpada, biootpada, električnog i elektroničkog otpada, otpadnog papira i kartona te sprječavanje nastanka građevnog otpada. Cilj razvoja sustava kućnog kompostiranja je postići da kućanstva odvajaju biootpad od komunalnog otpada odlaganjem u spremnike za biootpad te da kompostiranjem u vlastitim komposterima ili u vlastitom vrtu smanje ukupnu količinu proizvedenog biootpada. Za odvojeno prikupljanje biootpada potrebno je uvesti najmanje jedan dodatni spremnik i posebna vozila za sakupljanje. Ekonomska samoodrživost sustava prikupljanja i uporabe biootpada zahtijeva veće troškove nego što je to slučaj s ostalim prioritetnim vrstama reciklabilnog otpada pa je potrebno kapacitete za uporabu biootpada smjestiti/osigurati što bliže mjestu nastanka otpada i mjestu potrošnje dobivenih proizvoda. Takvi kapaciteti trenutačno ne postoje na području Grada Pule – Pola. Osim navedenog, izgradnja i održavanje postrojenja za obradu biootpada može, ovisno o tehnologiji, predstavljati i znatan kapitalni i operativni izdatak.

Slijedom navedenog nužno je napraviti studiju izvodljivosti sakupljanja i obrade biootpada, u sklopu koje će se, kroz odgovarajuće tehničke, financijske i ekonomske analize, uključivo analize rizika, precizno definirati, ekološki, tehnički i ekonomski najpovoljniji sustav gospodarenja biootpadom, a uzimajući u obzir način obrade otpada u Centru. Prema akcijskom planu provedbe navedenog Plana gospodarenja otpadom, Grad Pula – Pola je nositelj provedbe izrade studije izvodljivosti odvojenog prikupljanja i obrade biootpada iz komunalnog otpada do konca 2019. Do konca 2021. navedena studija izvodljivosti nije napravljena.

Prema odredbi članka 64. Zakona o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u srpnju 2021., javna usluga prikupljanja komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: javna usluga) podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada. Javna usluga je usluga od općeg interesa.

Javna usluga uključuje sljedeće usluge: uslugu prikupljanja na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge miješanog komunalnog otpada, biootpada, reciklabilnog komunalnog otpada i glomaznog otpada jednom godišnje te uslugu preuzimanja otpada u reciklažnom dvorištu i uslugu prijevoza i predaje otpada ovlaštenoj osobi. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je na svom području osigurati obavljanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, osiguravajući pri tome javnost rada kako bi se osiguralo odvojeno prikupljanje miješanog komunalnog otpada iz kućanstava i drugih izvora, biootpada iz kućanstava, reciklabilnog komunalnog otpada, opasnog komunalnog otpada i glomaznog otpada iz kućanstava. Područje pružanja javne usluge je područje jedinice lokalne samouprave i područje Grada Zagreba. Javna usluga nije komunalna djelatnost.

Prema odredbi članka 69., stavka 1., točke 1., 4. i 5. Zakona o gospodarenju otpadom, davatelj usluge (Društvo) je dužno gospodariti s odvojeno prikupljenim komunalnim otpadom, uključujući preuzimanje i prijevoz tog otpada, sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom i način na koji ne dovodi do miješanja odvojeno prikupljenog komunalnog otpada s drugom vrstom otpada ili otpadom koji ima drukčija svojstva, dužno je osigurati korisniku usluge spremnike za primopredaju komunalnog otpada te preuzeti sadržaj spremnika od korisnika usluge i to odvojeno miješani komunalni otpad, biootpad, reciklabilni komunalni otpad i glomazni otpad.

Društvo je biorazgradivi otpad odvezilo ovlaštenim sakupljačima. Kompostiran je manji dio kod korisnika koji sami obavljaju kompostiranje putem kompostera koje su dobili od Grada Pule – Pola ili pak kompostera vlastite izrade. Društvo nema kompostanu ni drugu mogućnost samostalnog zbrinjavanja biootpada te je u okviru postojećih mogućnosti (predaja otpada u najbližu kompostanu, bioplinsko postrojenje ili drugim ovlaštenim oporabiteljima) potrebno poduzeti aktivnosti za pronalaženje najekonomičnijeg načina zbrinjavanja biootpada. Za izgradnju kompostane ili bilo kojeg drugog objekta ili građevine u funkciji gospodarenja otpadom (sortirnica, bioenergetsko postrojenje, centar za (pred)obradu glomaznog otpada) potrebno je kroz prostorno-plansku dokumentaciju osigurati preduvjete i lokacije za gradnju takvih objekata. Društvo ne posjeduje vlastito zemljište te bi zemljište za takve objekte mogle osigurati jedinice lokalne samouprave u čijem je Društvo vlasništvu.

Uvođenjem usluge odvojenog prikupljanja biootpada povećao bi se udjel odvojeno prikupljenog biootpada u odnosu na ukupno proizvedeni biootpad te bi se povećala stopa odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, što bi pridonijelo postizanju postavljenih ciljeva gospodarenja komunalnim otpadom i na državnoj razini i na razini jedinica lokalne samouprave. Također bi se smanjila količina otpada koja se odvozi u Centar.

Državni ured za reviziju preporučuje u narednom razdoblju planirati aktivnosti za osiguranje preduvjeta za odvojeno prikupljanje biootpada na obračunskom mjestu korisnika usluge te poduzeti aktivnosti za pronalaženje najekonomičnijeg načina zbrinjavanja biootpada u okviru postojećih mogućnosti.

Preporučuje kod korisnika usluge gdje postoji mogućnost smještaja spremnika za sakupljanje otpada omogućiti sakupljanje miješanog i reciklabilnog otpada na obračunskom mjestu korisnika usluge.

Nadogradnja sustava gospodarenja komunalnim otpadom na području gdje Društvo obavlja javnu uslugu započela je podjelom individualiziranih spremnika gdje je to moguće.

Prema podacima Društva, Gradu Puli – Pola i općinama isporučen je 15 151 spremnik za odvojeno prikupljanje papira te plastične, metalne i višeslojne ambalaže, koje je financirao Fond, a temeljem prijave na Javni poziv za iskaz interesa za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada u travnju 2018. na koji su se prijavile jedinice lokalne samouprave na području djelovanja Društva. Društvo je podijelilo individualizirane spremnike korisnicima prema planu podjele.

Društvo i Grad Pula – Pola su sredinom 2020. zaključili Ugovor o distribuciji i korištenju spremnika za odvojeno prikupljanje otpada na području Grada Pule – Pola. Navedenim Ugovorom utvrđeno je da su spremnici u vlasništvu Grada Pule – Pola, a povjereni su Društvu koje je u obvezi obaviti podjelu spremnika krajnjim korisnicima ili ih postaviti na javne površine. Ukupno je dodijeljen 20 051 spremnik, i to za papir i karton 9 991, plastiku 9 991 te za staklo 69. Prema obrazloženju Društva, još nisu zaključeni ugovori s općinama jer je nedavno obavljena podjela spremnika te će se naknadno potpisati ugovori.

Državni ured za reviziju preporučuje nakon provedenih svih propisanih procedura zaključivanje ugovora o korištenju i upravljanju nabavljenim spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada s općinama Barban, Fažana – Fasana, Ližnjan – Lisignano, Marčana i Svetvinčenat.

Društvo zbrinjava komunalni otpad na temelju Ugovora o obradi i zbrinjavanju komunalnog otpada iz lipnja 2018., zaključenog s trgovačkim društvom koje upravlja Centrom.

Navedeni Centar je dio cjelokupnog projekta za uspostavu integriranog županijskog sustava gospodarenja otpadom. U sklopu Centra izgrađeno je postrojenje za mehaničko-biološku obradu otpada (MBO), bioreaktorsko odlagalište, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda s pratećim građevinama te infrastruktura koja uključuje administrativnu zgradu, dvije mosne vage, unutarnje prometnice i drugo. Izgrađeni kapacitet postrojenja za mehaničko-biološku obradu otpada iznosi 90 000 t godišnje.

Komunalni otpad koji se predaje u Centar najvećim dijelom se odnosi na miješani komunalni otpad koji se sakuplja putem spremnika na javnim površinama ili obračunskom mjestu korisnika usluge. Komunalni otpad se pri dovozu u Centar važe na vagi društva Kaštijun d.o.o. radi utvrđivanja količina predanog otpada kako je predviđeno Elaboratom gospodarenja otpadom. Vaga društva Kaštijun d.o.o. i njezin izlazni vagarski list je mjerodavan za količinu na pratećem listu i ispostavljanje računa. Dokaz da je ispravno provedeno vaganje je atest vage koji društvo Kaštijun d.o.o. dostavlja Društvu.

Odvojeno prikupljeni komunalni otpad koji se ne predaje u Centar prevozi se ovlaštenim oporabljivačima.

- Odvojeno prikupljanje komunalnog otpada putem reciklažnog dvorišta

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je osigurati izvršenje obveze odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, biorazgradivog otpada, otpadnog metala, stakla, plastike, tekstila i krupnog (glomaznog) komunalnog otpada funkcioniranjem jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području, postavljanjem spremnika za odvojeno prikupljanje kod korisnika usluge i, kad je to prikladno, postavljanjem spremnika za odvojeno prikupljanje na javnoj površini.

Jedinica lokalne samouprave koja ima 3 000 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta posredstvom mobilne jedinice koja se smatra reciklažnim dvorištem, jedinica koja ima više od 3 000 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25 000 stanovnika, koja ima više od 100 000 stanovnika najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30 000 stanovnika, a u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorište posredstvom mobilne jedinice.

Više jedinica lokalne samouprave može sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje obveze osiguravanja funkcioniranja reciklažnog dvorišta posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu navedenog Zakona smatra reciklažnim dvorištem.

Vrste otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati, propisane su Pravilnikom o gospodarenju otpadom, prema kojem je u reciklažno dvorište obvezno zaprimati 51 vrstu otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada, a mobilna jedinica, odnosno mobilno reciklažno dvorište je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Slika broj 3

Reciklažno dvorište Valmade u Gradu Puli – Pola

Izvor: mrežna stranica Društva

Društvo upravlja jednim reciklažnim dvorištem na području Grada Pule – Pola na adresi Valmade 38. Grad Pula – Pola je, u skladu s obvezom utvrđenom prema odredbi članka 35., stavka 1., točke 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, donio Odluku o građenju reciklažnog dvorišta u listopada 2014. te izgradio reciklažno dvorište na Valmadama, na novoformiranoj čestici, k. č. 2330/8, u cilju odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada. U ožujku 2017. Gradsko vijeće Grada Pule – Pola donijelo je odluku kojom je navedeno reciklažno dvorište dano na upravljanje Društvu. Društvo se obvezuje organizirati rad i funkcioniranje reciklažnog dvorišta kako je to predviđeno propisima i odlukama Grada Pule – Pola, odnosno akata kojima se uređuje područje gospodarenja otpadom. U prosincu 2018. Društvo je donijelo Upute za rad reciklažnog dvorišta Valmade, kojima su opisane zakonske odredbe, tehnologija rada, postupak zaprimanja i skladištenja otpada, mjere zaštite okoliša, mjere zaštite na radu i postupak u akcidentnim slučajevima. Način rada i funkcioniranja reciklažnog dvorišta Valmade, Grad Pula – Pola i Društvo uredili su ugovorom. Društvo je dužno jednom godišnje podnijeti Gradu Pula – Pola izvješće o upravljanju reciklažnim dvorištem.

U reciklažnom dvorištu sakupljaju se sve propisane vrste različitog otpada, a odvojeno prikupljeni otpad predaje se na daljnje postupke uporabe ovlaštenim oporabiteljima.

Društvo i Grad Pula – Pola su u srpnju 2017. zaključili ugovor o upravljanju reciklažnim dvorištem Valmade. Ugovorom je utvrđeno da je na zemljištu u vlasništvu Društva Grad Pula – Pola sagradio reciklažno dvorište Valmade koje je predao Društvu na upravljanje bez naknade. Društvo se obvezalo zaprimati 48 vrsta otpada (otpadni papir, metal, staklo, plastika, tekstil, glomazni otpad, jestiva ulja i masti, boje, deterdženti, lijekovi, baterije i akumulatori, električna i elektronička oprema, građevni otpad iz kućanstva te problematični i ostali otpad), od čega se 22 vrste odnose na opasni otpad. Društvo je od srpnja 2017. upisano u registar reciklažnih dvorišta. Prema uvidu u Očevidnik reciklažnih dvorišta objavljenom na mrežnim stranicama Ministarstva⁵ Društvo je u navedeni Očevidnik upisalo jedno reciklažno dvorište s kojim upravlja. Reciklažno dvorište se nalazi na adresi Valmade 38, Pula.

Na području Grada Pule – Pola djeluje još reciklažno dvorište u privatnom vlasništvu i reciklažno dvorište u sklopu Centra kojim upravlja trgovačko društvo u vlasništvu Istarske županije i Grada Pule – Pola. Do vremena obavljanja revizije na području općina Barban, Fažana – Fasana, Ližnjan – Lisignano i Marčana nisu izgrađena reciklažna dvorišta. U Općini Marčana do 10. srpnja 2020. mobilnim reciklažnim dvorištem upravljalo je komunalno društvo u vlasništvu Općine Marčana. U Općini Fažana – Fasana mobilnim reciklažnim dvorištem upravlja komunalno društvo u vlasništvu Općine Fažana – Fasana. U Općini Svetvinčenat reciklažnim dvorištem upravlja pravna osoba u privatnom vlasništvu. Prema obrazloženju Društva u planu je otvaranje reciklažnih dvorišta u Marčani i Fažani tijekom srpnja 2022.

Prema odredbama članka 18. Pravilnika o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu 23. srpnja 2020., osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je sudjelovati u sustavu povratne naknade za otpad obuhvaćen sustavom povratne naknade, preuzeti otpad obuhvaćen sustavom povratne naknade, isplatiti iznos povratne naknade potrošaču te tako preuzeti otpad predati ovlaštenoj osobi u sustavu gospodarenja posebnim kategorijama otpada. Tehnički uvjeti postupanja s otpadom te pravo na naknadu za troškove preuzimanja i predaje toga otpada uređuju se ugovorom s Fondom.

Prema procedurama za sklapanje ugovora s Fondom objavljenim na mrežnim stranicama Fonda, Društvo na lokaciji reciklažnog dvorišta mora imati elektroničku blagajnu s mogućnošću ispisa prometa isplaćenog iznosa povratne naknade prema vrsti otpadne ambalaže i skladišni prostor koji omogućava odvojeno skladištenje otpadne ambalaže od pića po vrsti ambalažnog materijala i načinu preuzimanja te skladištenje ambalaže na način da je zaštićena od atmosferilija i da je onemogućen neovlašteni pristup i otuđenje.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, u trenutku donošenja Pravilnika o gospodarenju otpadom (srpanj 2020.) kojim je propisana obveza sudjelovanja u sustavu povratne naknade, reciklažno dvorište na području djelovanja Društva već je bilo izgrađeno. Društvo nema organiziran sustav povratne ambalaže u reciklažnom dvorištu jer u tehničkoj dokumentaciji nije tada bio predviđen prostor za smještaj potrebne opreme. Organizacija aktivnosti prikupljanja povratne ambalaže zahtijeva utvrđivanje tehničkih mogućnosti za njezin prihvati i naplatu. Ovo podrazumijeva osiguranje ograđenog prostora odgovarajuće veličine i rad na pakiranju (vrećice). S obzirom na potencijalnu mogućnost da za Grad Pulu postojeće reciklažno dvorište bude jedno od tek nekoliko mjesta gdje će se ambalaža moći prikupljati, bit će potrebno investirati u stroj za brojanje ambalaže, kao i zapošljavanje dodatnih zaposlenika za rad na toj aktivnosti te osigurati dodatni manipulativni prostor.

⁵<https://ogo.mzoe.hr/Ocevidnici/PopisPDF/4?tvrkald=1>

Državni ured za reviziju mišljenja je da je potrebno napraviti analizu uvođenja sustava povratne naknade kojom bi se utvrdili svi troškovi uvođenja sustava s najpovoljnijim modelom prihvata otpada (ručni ili automatski prihvati otpadne ambalaže) koji uključuje i analizu tehničkih preduvjeta u reciklažnim dvorištima. Zahtjev Fondu za zaključivanje ugovora za sudjelovanje u sustavu povratne naknade potrebno je predati nakon što se provede analiza i osiguraju tehnički preduvjeti sudjelovanja u sustavu povratne naknade.

Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom

- Cijena javne usluge

Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, davatelj usluge dužan je obračunati cijenu javne usluge na način kojim se osigurava primjena načela „onečišćivač plaća” i koja osigurava ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvalitetu pružanja usluge sukladno odredbama navedenog Zakona i Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom.

Društvo obračunava cijenu javne usluge primjenom načela „onečišćivač plaća” razmjerno količini predanog otpada na područjima svih jedinica lokalnih samouprava na čijem području gospodari otpadom.

Na područjima gdje je uveden sustav individualizacije, javna usluga obračunava se u skladu s brojem pražnjenja individualnih spremnika. Sustav individualizacije omogućuje korisnicima usluge u obračunskom razdoblju smanjiti broj pražnjenja spremnika, čime korisnici mogu utjecati na ukupno smanjenje računa odnosno cijenu odvoza.

U skladu s odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezanih s javnom uslugom koje su donijele jedinice lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu, Društvo korisnicima obračunava cijenu javne usluge razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju. Kao kriterij količine miješanog komunalnog otpada utvrđuje se volumen ugovorenog i dodijeljenog spremnika i broj pražnjenja spremnika u obračunskom razdoblju. Količina miješanog komunalnog otpada obračunava se na temelju umnoška broja pražnjenja spremnika u obračunskom razdoblju i volumena spremnika, a za korisnike (polu)podzemnih spremnika, na temelju umnoška broja korištenja spremnika i volumena prihvatnog dijela spremnika (vrećica maksimalnog volumena 35 l). Korištenje javne usluge obračunava se za razdoblje od jednog mjeseca.

Kriterij za određivanje udjela korisnika usluge u slučaju kad su korisnici javne usluge kućanstva i koriste zajednički spremnik, a nije postignut sporazum o njihovim udjelima je omjer broja fizičkih osoba u kućanstvu korisnika usluge i ukupnog broja fizičkih osoba na obračunskom mjestu, pri čemu broj fizičkih osoba u jednom kućanstvu za obračun iznosi tri do trenutka dok se ne postigne sporazum o njihovim udjelima. Kriterij za određivanje udjela korisnika usluge u slučaju kad su korisnici javne usluge kućanstva i pravne osobe ili fizičke osobe koje se bave neproizvodnim djelatnostima i koriste zajednički spremnik, a nije postignut sporazum o njihovim udjelima je omjer broja fizičkih osoba u kućanstvu korisnika usluge i broja osoba kojima je mjesto rada na tom obračunskom mjestu u odnosu na ukupan broj osoba.

U slučaju kada fizičke osobe u kućanstvu koriste zajednički spremnik ili više zajedničkih spremnika, navedeni korisnici sporazumno određuju svoje udjele u korištenju spremnika. Sporazum potpisuju svi korisnici zajedničkog spremnika ili više zajedničkih spremnika. Ako sporazum nije postignut ili nije dostavljen Društvu, Društvo određuje udjel korisnika u korištenju zajedničkog spremnika prema kriteriju omjera broja fizičkih osoba u kućanstvima. Broj fizičkih osoba u kućanstvu na obračunskom mjestu korisnika Društvo utvrđuje na temelju izjave o načinu korištenja javne usluge, a kada se podaci na taj način ne mogu utvrditi, odnosno do postizanja sporazuma, obračunava se za tri člana na temelju Odluke o načinu pružanja javne usluge. Ako Društvo uspije pribaviti podatke o broju članova kućanstva iz evidencije Ministarstva unutarnjih poslova, tada koristi te podatke. Zbroj udjela svih korisnika u zajedničkom spremniku uvijek mora iznositi jedan. U slučaju ako gospodarski subjekti (pravne osobe odnosno fizičke osobe – obrtnici) ili fizičke osobe u kućanstvu i pravne osobe odnosno fizičke osobe – obrtnici zajednički koriste spremnik ili više zajedničkih spremnika na javnoj površini, navedeni korisnici sporazumno određuju svoje udjele.

Programskim rješenjem (EcoMobile web) koji koristi Društvo uspostavljena je digitalna evidencija o preuzetom komunalnom otpadu s datumom i brojem primopredaja otpada, koja, između ostalog, služi i za dokazivanje izvršenja usluga odvoza otpada. Veći ili manji broj odvoza znači višu ili nižu cijenu usluge koju korisnici plaćaju na kraju svakog obračunskog razdoblja (jedan mjesec) jer manji broj odvoza znači i manju količinu predanog komunalnog otpada. Manji broj odvoza komunalnog otpada omogućen je samo korisnicima koji imaju individualizirane spremnike, dok je kod ostalih korisnika usluge broj odvoza uvijek jednak broju odvoza prema Programu odvoza kućnog otpada Društva koji je unaprijed utvrđen.

Korištenje javne usluge obračunava se za razdoblje od jednog mjeseca. Miješani i biorazgradivi komunalni otpad od kućanstava i gospodarskih subjekata (pravnih osoba i fizičkih osoba – obrtnika) prikuplja se u standardiziranim spremnicima za sakupljanje komunalnog otpada volumena od 60 l, 80 l, 120 l, 240 l, 360 l i 770 l. Otpadni papir, metal, plastika i staklo sakupljaju se u standardiziranim spremnicima za sakupljanje otpada volumena 120 l, 240 l, 360 l, 770 l i 3 m³. Problematični otpad sakuplja se u standardiziranim spremnicima koji se nalaze u reciklažnom dvorištu.

Cijena javne usluge za sve jedinice lokalne samouprave sastoji se od fiksnog i varijabilnog dijela cijene i uključuje troškove nabave i održavanja opreme za sakupljanje otpada, troškove prijevoza otpada i troškove obrade otpada, troškove nastale radom reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta zaprimanjem bez naknade otpada nastalog u kućanstvu na području jedinica lokalne samouprave, troškove prijevoza i obrade krupnog (glomaznog) otpada koji se bez naknade sakuplja kod korisnika na obračunskom mjestu i troškove vođenja propisanih evidencija i izvješćivanja u svezi s javnom uslugom.

Strukturu cijene javne usluge čini cijena javne usluge za količinu predanog komunalnog otpada, cijena obvezne minimalne javne usluge i cijena ugovorne kazne.

Fiksni dio cijena odnosi se na cijenu obvezne minimalne javne usluge (OMJU) kao dio strukture cijene javne usluge koju je potrebno osigurati kako bi sustav sakupljanja komunalnog otpada mogao ispuniti ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvalitetu pružanja javne usluge.

Varijabilni dio cijene javne usluge odnosi se na količinu predanog komunalnog otpada i sastoji se od jedinične cijene za pražnjenje volumena spremnika komunalnog otpada, broja pražnjenja spremnika komunalnog otpada u obračunskom razdoblju i udjela korisnika u korištenju spremnika, što se utvrđuje prema matematičkoj formuli.

Prema dostavljenim podacima Društva, u 2019. ispostavljeni su računi za fiksni dio cijene (OMJU) u iznosu od 21.115.988,00 kn, a za varijabilni dio cijene u iznosu od 16.332.891,00 kn te je udjel varijabilnog dijela cijene u ukupnoj cijeni javne usluge iznosio 43,6 %. Također, Društvo je u 2019. ostvarilo prihode od dodatnih odvoza u iznosu od 3.382.114,00 kn i druge prihode u iznosu od 489.543,00 kn, koji imaju udjel od 9,4 % u prihodima 2019.

U 2020. ispostavljeni su računi za fiksni dio cijene (OMJU) u iznosu od 19.477.459,00 kn, a za varijabilni dio cijene u iznosu od 13.829.479,00 kn te je udjel varijabilnog dijela cijene u ukupnoj cijeni javne usluge iznosio 41,5 %. Također, Društvo je u 2020. ostvarilo prihode od dodatnih odvoza u iznosu od 1.582.141,00 kn i druge prihode u iznosu od 422.910,00 kn, koji imaju udjel od 5,7 % u prihodima 2020.

Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezanih s javnom uslugom svih jedinica lokalne samouprave sadrže i odredbe o ugovornoj kazni te su opisani postupci za koje se plaća ugovorna kazna (ako ne predaje otpad Društvu, a na temelju podataka očitavanja mjernih uređaja za potrošnju električne energije, plina ili vode ili na drugi način se utvrdi da koristi nekretninu; ako nije u roku od 30 dana od početka korištenja novoizgrađene nekretnine, odnosno posebnog dijela takve nekretnine ili prava korištenja takve nekretnine, odnosno posebnog dijela takve nekretnine (kada je vlasnik nekretnine obvezu plaćanja ugovorom prenio na tog korisnika) o tome pisanim putem obavijestio Društvo; ako odloži bilo kakav otpad pokraj odnosno izvan spremnika; ako na svom obračunskom mjestu postupa s otpadom na način kojim se dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i uzrokuje pojava neugode drugoj osobi zbog mirisa otpada; ako je volumen predanog miješanog komunalnog otpada veći od ugovorenog volumena spremnika pa poklopac spremnika nije zatvoren; ako pretrpa i dodatno sabije komunalni otpad tako da on ne može ispasti iz spremnika pri pražnjenju; ako u spremnik za komunalni otpad odloži problematičan ili opasan otpad; ako u spremnik za odvojeno prikupljanje otpada odloži komunalni otpad, kao i bilo koji drugi otpad koji ne odgovara definiciji otpada za koji je spremnik namijenjen, ako odloži bilo kakav otpad pokraj odnosno izvan spremnika; ako s glomaznim otpadom odloži bačve, kante i slične posude u kojima ima ulja, boja, kiselina i drugih opasnih tvari te drugi problematični otpad; ako je u Izjavi o načinu korištenja usluge naveo netočne podatke; ako je u Izjavi o korištenju usluge lažno naveo da nekretninu trajno ne koristi; ako ne dojaviti Društvu promjenu podataka iz Izjave u roku od 15 dana od dana kad je nastupila promjena; ako ne dojaviti Društvu u roku od 15 dana, svaku promjenu namjene prostora ili djelatnosti te proširenje i izmjenu djelatnosti ili druge okolnosti koje znatno utječu na povećanje ili smanjenje javne usluge. Kad više korisnika usluge koristi zajednički spremnik, nastalu obvezu plaćanja ugovorne kazne u slučaju kad se ne utvrdi odgovornost pojedinog korisnika snose svi korisnici usluge koji koriste zajednički spremnik sukladno udjelima u korištenju spremnika. Djelatnici Društva na terenu utvrđuju je li određeni korisnik usluge postupio protivno Ugovoru. Radi utvrđivanja nužnih činjenica kojima se utvrđuje postupanje korisnika usluge protivno Ugovoru, kao i činjenica nužnih za obračun ugovorne kazne, Društvo je ovlašteno i dužno postupati po prijavi komunalnih redara, razmotriti i ispitati prijave građana, uzimati potrebne izjave od korisnika usluge, svojih zaposlenika i trećih osoba, osigurati fotografiranje i/ili videosnimanje obračunskog mjesta korisnika usluge i koristiti takvu fotodokumentaciju, koristiti podatke iz izjave o načinu korištenja javne usluge, evidencije o preuzetom komunalnom otpadu, podatke očitavanja mjernih uređaja za potrošnju električne energije ili vode, podatke iz svojih poslovnih knjiga i drugih evidencija te sve druge dokaze s pomoću kojih se nedvojbeno može utvrditi postupanje korisnika usluge prema ovom članku, odnosno koji mogu poslužiti za obračun ugovorne kazne. Nalog za plaćanje ugovorne kazne i njen iznos trebaju iskazati na računu.

U 2019. i 2020. ugovorne kazne nisu obračunavane ni naplaćivane. Tijekom 2019. i 2020. obavljale su se akcije zajedno s komunalnim redarstvom Grada Pule – Pola te se na eventualne žalbe korisnika reagira dolaskom na teren i edukacijom korisnika (npr. kada se pokraj posude nalazi dodatni otpad ili se u posudi za reciklabilni otpad nalazi neka druga vrsta otpada). U 2019. i 2020. Društvo je zaprimilo oko 1 400 prigovora.

Državni ured za reviziju preporučuje u slučajevima u kojima korisnici usluge postupaju protivno ugovoru i za koje se plaća ugovorna kazna postupati u skladu s odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezanih s javnom uslugom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

Podaci o strukturi cijene javne usluge prema području pružanja javne usluge i utvrđenim cjenicima važećim u 2019. i 2020., za kućanstva i za pravne i fizičke osobe – obrtnike te ostale korisnike koji nisu kućanstva i korisnike koji samostalno koriste spremnike za najčešće korištene spremnike dane su na mrežnim stranicama Društva.⁶

Krupni glomazni otpad i zeleni otpad (granje i ostaci od orezivanja živice) sakuplja se u reciklažnim dvorištima i na lokaciji obračunskih mjesta korisnika.

U okviru javne usluge Društvo preuzima od korisnika – kućanstvo, jednom u kalendarskoj godini, na lokaciji obračunskog mjesta, bez naknade, glomazni otpad ukupnog volumena 3 m³. Društvo je dužno preuzeti glomazni otpad od korisnika usluge – kućanstvo na obračunskom mjestu korisnika usluge, u skladu s Planom odvoza glomaznog otpada. U okviru javne usluge Društvo preuzima od korisnika – kućanstvo glomazni otpad i u reciklažnom dvorištu, do 3 m³ po odlaganju. Za količine veće od 3 m³ godišnje mogu se naručiti spremnici od 5 m³, za što se plaća naknada prema cjeniku Društva. Na području djelovanja Društva to je od 336,78 kn do 905,13 kn s porezom na dodanu vrijednost ovisno o udaljenosti korisnika. Dodatno se plaća zbrinjavanje glomaznog otpada u iznosu od 53,50 kn/m³.

Evidencija ulaska građana u reciklažno dvorište vodi se putem računala u Excelu. U 2019. je 488 građana predalo glomazni otpad, a u 2020. ukupno 1 085. Građani, ako su korisnici usluga Društva, imaju mogućnost neograničenog korištenja usluga reciklažnog dvorišta na temelju Odluke o načinu prikupljanja komunalnog i biorazgradivog otpada, odnosno po dolasku do 3 m³. U 2019. bez naknade je na obračunskim mjestima korisnika Društvo preuzelo glomazni otpad od 1 700 korisnika te u 2020. od 2 000 korisnika.

Na reciklažnom dvorištu svoj otpad mogu odložiti samo korisnici kategorije građani, dok pravnim osobama odlaganje nije dozvoljeno. Na temelju zakonskih odredaba proizvodni otpad dužni su pravni subjekti odložiti i predati ovlaštenim subjektima. Društvo planira u novom cjeniku odrediti i cijene reciklabilnih sirovina pa će kategorija poslovnih korisnika iste kategorije otpad moći odložiti na reciklažno uz naplatu.

Za Grad Pula – Pola suglasnost na Cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada za kućanstva te pravne i fizičke osobe – obrtnike i ostale korisnike koji nisu kućanstva (dalje u tekstu: Cjenik), a koji je donesen u svibnju 2018. dao je gradonačelnik u svibnju 2018. Za općine Barban i Marčana suglasnost na Cjenik dali su načelnici, također u svibnju 2018. Općine Fažana – Fasana, Ližnjan – Lisignano i Svetvinčenat nisu dostavile suglasnost na Cjenik.

⁶ https://www.herculanea.hr/cjenici/Cjenik_javne_usluge_prikupljanja_otpada.pdf

Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi u trenutku donošenja Cjenika, Davatelj usluge, Cjenikom određuje visinu jedinične cijene za masu predanog otpada ili volumen spremnika otpada. Davatelj usluge dužan je Cjenik objaviti na svojoj mrežnoj stranici. Davatelj usluge dužan je prije primjene Cjenika, odnosno izmjene Cjenika pribaviti suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave na koju se Cjenik odnosi. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno se očitovati u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za pribavljanje suglasnosti. Ako se izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave ne očituje u roku, smatra se da je suglasnost dana.

Za cjenike koji su vrijedili u 2019. i 2020. u cijenu su bili uključeni trošak nabave i održavanja opreme, prijevoza i obrade otpada, rada reciklažnog dvorišta, troškovi obrade u dijelu koji se odnosi na uporabu te trošak zbrinjavanja odnosno predaje otpada u Centar te vođenja propisanih evidencija i izvješćivanja u svezi s javnom uslugom.

U skladu s propisima na računu za javnu uslugu zasebno može biti iskazana naknada za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom. Navedenu naknadu Društvo ne obračunava niti naplaćuje.

U područjima gdje je uveden sustav odvoza individualnih spremnika korisnicima usluge omogućeno je da svoj spremnik ne prazne na sve predviđene dane odvoza otpada, čime sami korisnici usluge mogu utjecati na iznos varijabilnog dijela cijene javne usluge odnosno ukupne cijene javne usluge. Zbog navedenog, korisnici javne usluge za manju količinu predanog miješanog otpada plaćaju manju cijenu odvoza komunalnog otpada. Veći udjel varijabilnog dijela cijene javne usluge u ukupnoj cijeni javne usluge potiče korisnike javne usluge na stvaranje manjih količina miješanog komunalnog otpada odnosno kompostiranje i odvajanje otpada. Prema podacima Društva, udjel varijabilnog dijela cijene u ukupnoj cijeni u 2019. i 2020. iznosio je približno 42,6 %.

Prema odredbama članka 75. Zakona o gospodarenju otpadom, strukturu cijene javne usluge čini cijena za količinu predanog miješanog komunalnog otpada i cijena obvezne minimalne javne usluge, a omjer cijene za količinu predanog miješanog otpada i cijene obvezne minimalne javne usluge u cijeni javne usluge mora biti odmjeran na način koji će osigurati obavljanje javne usluge na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, javnosti rada i načela onečišćivač plaća, kako bi se osiguralo i poticalo odvojeno prikupljanje otpada.

Prema odredbama članka 76. navedenog Zakona, na području pružanja javne usluge treba se primjenjivati jedinstvena cijena obvezne minimalne javne usluge (fiksni dio cijene javne usluge) za korisnike usluga razvrstane u kategoriju korisnika kućanstvo i u kategoriju korisnika koji nije kućanstvo. Prema odredbama članka 178. navedenog Zakona, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je donijeti Odluku o načinu pružanja javne usluge u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, odnosno do 31. siječnja 2022. Davatelj javne usluge dužan je donijeti i novi cjenik javne usluge u roku od tri mjeseca od dana donošenja navedene odluke, odnosno do 30. travnja 2022.

- Knjigovodstveno praćenje prihoda i rashoda od obavljanja javne usluge

Odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi u 2019. i 2020., davatelj javne usluge koji obavlja i drugu djelatnost, mora osigurati knjigovodstveno vjerodostojno praćenje prihoda i rashoda djelatnosti i organizacijsko razdvajanje obavljanja djelatnosti. Društvo obavlja više različitih javnih usluga: djelatnost odvoza komunalnog otpada, čišćenje objekata i javnih površina te održavanje zelenih površina.

Društvo evidentira prihode i rashode prema organizacijskim jedinicama, odnosno djelatnostima koje Društvo obavlja te je osiguralo knjigovodstveno vjerodostojno praćenje prihoda i rashoda Djelatnosti Čistoća.

Odredbama Zakona o gospodarenju otpadom, koji je na snazi od srpnja 2021. davatelj usluge koji osim pružanja javne usluge obavlja i druge poslove, dužan je voditi evidenciju prihoda i rashoda od javne usluge tako da je u svakom trenutku moguće utvrditi postojeće prihode i rashode od javne usluge.

Za potrebe sastavljanja Izvješća o radu davatelja javne usluge i za potrebe drugih izvješća, Društvo je za 2019. i 2020. sastavilo pregled prihoda i rashoda od obavljanja javne usluge.

U tablici broj 8 daju se podaci o ostvarenim приходima i rashodima od djelatnosti gospodarenja otpadom u odnosu na ukupno ostvarene prihode i rashode Društva za 2019. i 2020.

Tablica broj 8

Ostvareni prihodi i rashodi od djelatnosti gospodarenja otpadom u odnosu na ukupno ostvarene prihode i rashode Društva za 2019. i 2020.

u kn

Redni broj	Djelatnost	2019.			2020.		
		Prihodi	Rashodi	Razlika prihoda i rashoda (2-3)	Prihodi	Rashodi	Razlika prihoda i rashoda (5-6)
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Gospodarenje otpadom	51.657.971,00	50.757.109,00	900.862,00	45.263.435,00	48.463.435,00	-3.200.000,00
1.1.	Javna usluga	41.012.456,00	40.697.526,00	314.930,00	36.662.793,00	39.962.793,00	-3.300.000,00
2.	Druge djelatnosti Društva	23.687.087,00	12.052.818,00	11.634.269,00	10.894.558,00	9.636.445,00	1.258.113,00
3.	Ukupno	75.345.058,00	62.809.927,00	12.535.131,00	56.157.993,00	58.099.880,00	-1.941.887,00
4.	Udjel prihoda i rashoda od gospodarenja otpadom u ukupnim приходima i rashodima u % (1./3.*100)	68,6	80,8	-	80,6	83,4	-

Prema podacima iskazanim u tablici broj 8, udjel prihoda od gospodarenja otpadom u ukupno ostvarenim приходima za 2019. bio je 68,6 %, a za 2020. bio je 80,6 %. Udjel rashoda od gospodarenja otpadom u ukupno ostvarenim rashodima za 2019. bio je 80,8 %, a za 2020. bio je 83,4 %. U 2019. Društvo je ostvarilo dobit u iznosu od 12.535.131,00 kn, a u 2020. gubitak u iznosu od 1.941.887,00 kn.

Prihodi od djelatnosti gospodarenja otpadom ostvareni su za 2019. u iznosu od 51.657.971,00 kn, a za 2020. u iznosu od 45.263.435,00 kn, što je 6.394.536,00 kn ili 12,4 % manje u odnosu na 2019. Ukupan prihod djelatnosti gospodarenja otpadom sastoji se od prihoda od ručnog i strojnog pometanja te pranja javnih površina, odvoza sitnog i kućnog otpada, odvoza otpada posudama od 5 m³ te prihode od zbrinjavanja otpada.

Prihodi od obavljanja javne usluge ostvareni su za 2019. u iznosu od 41.012.456,00 kn, a za 2020. u iznosu od 36.662.793,00 kn, što je 4.349.663,00 kn ili 10,6 % manje u odnosu na 2019. Iskazani prihodi od javne usluge odnose se na prihode od odvoza kućnog otpada i zbrinjavanja otpada.

Račune za obavljanje javnu uslugu Društvo ispostavlja prema ugovorima zaključenim s korisnicima i u skladu s utvrđenim cjenicima, a na računima je zasebno iskazan iznos za cijenu obvezne minimalne javne usluge i iznos za predanu količinu miješanog komunalnog otpada. Društvo vodi Evidenciju o preuzetom komunalnom otpadu u digitalnom obliku na temelju članka 17. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom. Prema podacima iz navedene Evidencije o broju primopredaja miješanog komunalnog otpada obračunava se i iznos varijabilnog dijela cijene javne usluge odnosno naknada za predanu količinu otpada.

U 2019. i 2020. Društvo nije donijelo cjenike za reciklabilni otpad. Građanima se reciklabilni otpad sakuplja bez naknade i to je uključeno u cijenu javne usluge, dok se proizvodni otpad ne prikuplja poslovnim subjektima. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, poslovni subjekti na području gdje Društvo pruža uslugu najvećim dijelom svoj proizvodni otpad (reciklabilni otpad) prikupljaju putem ovlaštenih sakupljača s kojima imaju zaključene ugovore. Društvo planira novim cjenikom odrediti cijenu za reciklabilni otpad.

Društvo ostvaruje prihode od odvojeno prikupljenog papira, starih limova, starog željeza i čelika (od rashodovanih strojeva iz vlastite mehaničke radionice). U 2019. prihodi su iznosili ukupno 202.224,50 kn, od čega papirna ambalaža 177.506,00 kn, lim 1.632,00 kn i staro željezo 23.087,00 kn. U 2020. prihodi su iznosili 83.332,00 kn, od čega papirna ambalaža 60.856,00 kn, lim 10.907,00 kn, čelik 7.824,00 kn i staro željezo 3.745,00 kn. U 2020. ostvareni su manji prihodi u odnosu na 2019. zbog promjena na tržištu otpadom, odnosno Društvo od sredine 2020. za predaju odvojeno prikupljenog nebaliranog papira, miješane plastike i stakla plaća uslugu oporabe.

Društvo ne vodi posebno rashode zaposlenika i vozila za prikupljanje selektivnog otpada, s obzirom na to da se navedeni troškovi nadoknađuju iz cijene minimalne javne usluge, ali procjenjuje da je to godišnje oko 3.500.000,00 kn. Rashodi predaje navedenog otpada oporabiteljima u 2019. iznose oko 232.000,00 kn, a u 2020. oko 1.148.000,00 kn.

Za prikupljanje glomaznog otpada Društvo procjenjuje da su rashodi zaposlenika i vozila više od 1.000.000,00 kn godišnje. Također su značajni troškovi predaje navedenog otpada oporabiteljima. U 2019. iznosili su oko 979.000,00 kn (cijena je iznosila od 200,00 kn/t do 753 kn/t), u 2020. oko 2.649.000,00 kn (cijena 990 kn/t), u 2021. iznosili su 2.612.000,00 kn (cijena od 840 kn/t do 990 kn/t), dok je za siječanj i veljaču 2022. utrošeno 304.000,00 kn s cijenom od 840 kn/t.

Rashodi od djelatnosti gospodarenja otpadom za 2019. ostvareni su u iznosu od 50.757.109,00 kn, a za 2020. u iznosu od 48.463.435,00 kn, što je 2.293.674,00 kn ili 4,5 % manje u odnosu na 2019. Ukupni rashodi djelatnosti gospodarenja otpadom sastoje se od rashoda za ručno i strojno pometanje te pranje javnih površina, odvoza sitnog i kućnog otpada, odvoza otpada posudama od 5 m³ te od rashoda za zbrinjavanje otpada.

Rashodi od obavljanja javne usluge za 2019. ostvareni su u iznosu od 40.697.526,00 kn, a za 2020. u iznosu od 39.962.793,00 kn, što je 734.733,00 kn ili 1,8 % manje u odnosu na 2019. Iskazani rashodi od javne usluge odnose se na rashode odvoza kućnog otpada i zbrinjavanja otpada.

Za sakupljanje tekstila Društvo je koncem 2018. zaključilo ugovor s pravnom osobom na rok od pet godina. Pravna osoba dužna je postaviti spremnike za tekstil na području Grada Pule – Pola te ih redovito prazniti, najmanje dva puta mjesečno odnosno dinamikom koja će omogućiti kontinuirano odlaganje otpadnog tekstila. Ukupno su postavljena 74 spremnika. Do konca siječnja pravna osoba treba podnijeti izvješće Društvu o preuzetim količinama prikupljenog otpada za prethodnu godinu, što je i učinjeno.

Prema odredbama članka 18., stavaka 2. i 3. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (navedene odredbe stupile su na snagu donošenjem Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, odnosno 14. rujna 2019.), Fond financira troškove prikupljanja reciklabilnog komunalnog otpada čiji tokovi se sastoje pretežito od otpadne ambalaže i kojeg je davatelj javne usluge preuzeo od korisnika usluge, a financiranje troškova obavlja se temeljem ugovora Fonda i davatelja javne usluge, kojim se određuju uvjeti prikupljanja i predaje reciklabilnog komunalnog otpada.

Društvo je koncem 2019. zaprimilo obavijest Fonda o namjeri financiranja troškova sakupljanja reciklabilnog komunalnog otpada čiji se tokovi sastoje pretežito od otpadne ambalaže koje Društvo prikuplja od korisnika usluge. Također, Fond je zatražio da Društvo dostavi svoje podatke ako je zainteresirano za navedeno. Društvo je sredinom siječnja 2020. dostavilo tražene podatke te iskazalo interes za navedeno. Do vremena obavljanja revizije Društvo nije zaprimilo odgovor Fonda zbog čega Društvo nije zaključilo ugovor s Fondom, a troškovi prikupljanja reciklabilnog otpada tijekom 2019. i 2020. financirani su većim dijelom iz cijene javne usluge, a manjim dijelom od prodaje reciklabilnog komunalnog otpada.

Prema odredbi članka 65., stavka 2 Zakona o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u srpnju 2021., Fond financira troškove usluga prikupljanja na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge reciklabilnog komunalnog otpada i uslugu preuzimanja otpada u reciklažnom dvorištu za tokove otpada koji se sastoje pretežito od otpadne ambalaže iz sredstava prikupljenih naplatom naknade gospodarenja otpadom.

Prema odredbama članka 32., stavka 5. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, davatelj javne usluge dužan je izvješće o radu podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga Ministarstvu.

Prema odredbama članka 22. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, davatelj javne usluge dužan je predati Izvješće o radu davatelja javne usluge na obrascu kojega Ministarstvo objavljuje na svojoj mrežnoj stranici. Izvješće obavezno sadrži opće podatke o području pružanja javne usluge, obračunskim mjestima, korisnicima usluge i odvojenom sakupljanju otpada, podatke o redovitosti sustava te podatke o kvaliteti pružanja javne usluge i ekonomskoj učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada.

Na temelju podataka iz izvješća o radu davatelja javne usluge i podataka prijavljenih u Registar onečišćivanja okoliša (dalje u tekstu: ROO), Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje godišnje Izvješće o sustavu sakupljanja komunalnog otpada, u obliku usporedne tablice, s podacima iz Izvješća svedenim na primjenjivu zajedničku mjeru za područja pružanja javne usluge i davatelje javne usluge po jedinicama lokalne samouprave, u svrhu pregleda kvalitete, redovitosti i ekonomske učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada.

Prema navedenim odredbama Uredbe, na mrežnim stranicama Ministarstva objavljen je obrazac za Izvješće o radu davatelja usluge (dalje u tekstu: obrazac IRDJU). Upute za popunjavanje obrasca su sastavni dio obrasca, a obrazac se u Excel formatu dostavlja Ministarstvu elektroničkom poštom na objavljenu adresu.

Prema navedenim odredbama Zakona i Uredbe, Društvo je za 2019. i 2020. sastavilo izvješće o radu davatelja javne usluge na obrascu IRDJU za svaku jedinicu lokalne samouprave na području pružanja usluge i dostavilo ih Ministarstvu i svim jedinicama lokalne samouprave u propisanom roku.

Društvo je za 2019. i 2020. sastavilo pregled prihoda i rashoda od obavljanja javne usluge i gospodarenja otpadom. Podaci iz navedenog pregleda razlikuju se od podataka za 2019. i 2020. iz obrasca IRDJU od 0,5 % do 4,1 %. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, navedene razlike nastaju kao posljedica predaje obrasca IRDJU u skladu sa zakonski utvrđenim rokom (do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu), dok su u postupku izrade godišnjeg financijskog izvještaja za 2019. i 2020. knjigovodstvena usklađenja provedena nakon predaje obrasca IRDJU.

Između ostalog, u obrascu IRDJU iskazuju se podaci o kvaliteti pružanja usluge i ekonomskoj učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada te se iskazuju podaci o prihodima i troškovima javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom po jedinici lokalne samouprave te o prihodima i troškovima javne usluge po toni miješanog komunalnog otpada i po toni otpada sakupljenog u sklopu usluge povezane s javnom uslugom.

Društvo je za 2019. i 2020. dostavilo podatke Ministarstvu o prihodima i troškovima od javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom po jedinicama lokalne samouprave. Društvo je u obrascu IRDJU trebalo iskazati prihode i troškove od javne usluge te posebno iskazati prihode i troškove od usluge povezane s javnom uslugom, kao i prihod i trošak po toni sakupljenog miješanog komunalnog otpada odnosno po tonama otpada od usluge povezane s javnom uslugom.

Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu

Prema odredbama članka 45. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, osoba koja obavljanjem svoje djelatnosti proizvodi otpad i osoba koja preuzima otpad u posjed dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada za svaku vrstu otpada, koji se sastoji od obrasca očevidnika i pratećih listova za pojedinu vrstu otpada i priloženih dokumenata propisanih pravilnicima kojima se određuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada te pravilnikom kojim se određuju kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada.

Posebnom kategorijom otpada, između ostalog, smatraju se i pojedine kategorije otpada koje su razvrstane u komunalni otpad (biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori). Osoba koja proizvodi i preuzima otpad dužna je ažurno i potpuno unositi podatke u očevidnik o nastanku i tijeku otpada nakon svake nastale promjene stanja te podatke iz očevidnika čuvati pet godina.

Očevidnik o nastanku i tijeku otpada vodi se u pisanom obliku, a osoba koja je ishodila dozvolu za gospodarenje otpadom i koja je upisana u očevidnik reciklažnih dvorišta te u očevidnik prijevoznika otpada i davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada putem mrežne aplikacije koja je sastavni dio informacijskog sustava gospodarenja otpadom. Osoba koja unosi podatke u Očevidnik o nastanku i tijeku otpada odgovorna je za istinitost podataka koje je unijela. Oblik, izgled i način vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka, rokove za dostavu podataka i način obračuna troškova koji nastaju radom mrežne aplikacije propisuje ministar Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Prema odredbama članka 34. Pravilnika o gospodarenju otpadom, Očevidnik o nastanku i tijeku otpada vodi se na način da se u obrascu ONTO evidentira nastanak, predaja, preuzimanje i obrada otpada, a u obrascu ONTO-P evidentira se prikupljanje otpada u sklopu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i prijevoz otpada.

Obrazac ONTO vodi se zasebno za kalendarsku godinu, lokaciju gospodarenja otpadom, odnosno organizacijsku jedinicu te vrstu otpada prema Katalogu otpada. Obrazac ONTO-P vodi se kao jedinstveni dokument za pravnu osobu, kalendarsku godinu i vrstu otpada prema Katalogu otpada. Očevidnik o nastanku i tijeku otpada za prethodnu kalendarsku godinu mora biti zatvoren 15. ožujka tekuće kalendarske godine te se nakon toga datuma ne može više mijenjati. Mrežnu aplikaciju za kategorizaciju otpada za potrebe vođenja Očevidnika o nastanku i tijeku otpada vodi Zavod na mrežnoj stranici Ministarstva. Obrazac ONTO i ONTO-P propisani su Dodatkom XI Pravilnika.

Prema odredbama članka 35. navedenog Pravilnika, osoba čijim obavljanjem djelatnosti nastaje otpad dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada na način da u obrascu ONTO evidentira nastanak i predaju otpada. Osoba koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada na način da u obrascu ONTO evidentira nastanak, preuzimanje, predaju i obradu otpada. Osoba upisana u Očevidnik prijevoznika otpada i osoba koja je davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada na način da u ONTO-P obrascu evidentira prijevoz pošiljke otpada koju prevozi.

Prema odredbama članka 44. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, posjednik otpada koji predaje pošiljku otpada dužan je osobi koja preuzima pošiljku otpada, uz pošiljku otpada predati prateći list koji sadrži informacije o vrsti i količini otpada koji čini pošiljku, o osobama koje imaju pošiljku u posjedu, o vlasništvu nad pošiljkom i druge potrebne informacije o pošiljci. Obrazac pratećeg lista i iznimke od obveze predaje pratećeg lista propisuje ministar Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Prema odredbama članka 3., stavka 1., točke 9. Pravilnika o gospodarenju otpadom, prateći list je dokument koji prati pošiljku otpada prilikom prijevoza otpada kad su polazište i odredište u Republici Hrvatskoj te potvrđuje primopredaju pošiljke otpada između određenih osoba, a prema odredbama članka 36., stavka 1. Prateći list izrađuje se ispunjavanjem obrasca PL-O prema uputi za popunjavanje. Obrazac PL-O propisan je Dodatkom XII navedenog Pravilnika.

Iznimke od obveze ispunjavanja pratećeg lista propisane su odredbama članka 38. Pravilnika, a prateći list se, između ostalog, ne ispunjava kada korisnik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada koji je fizička ili pravna osoba predaje pošiljku toga otpada davatelju javne usluge, kada fizička osoba (građanin) predaje otpad u sklopu usluge povezane s javnom uslugom te kada se pošiljka otpada ne predaje u posjed drugoj osobi.

Odredbama članka 40. Pravilnika o gospodarenju otpadom detaljnije je uređen informacijski sustav e-ONTO koji se sastoji od relacijske baze podataka i pripadajuće mrežne aplikacije, sadrži podatke o korisnicima, podatke propisane obrascima ONTO i ONTO-P te obrascem PL-O. Podaci se u sustav dostavljaju korištenjem mrežnog preglednika kojim se pristupa sučelju dostupnom na informacijskom sustavu e-ONTO-a i putem mrežnih servisa. Iz podataka unesenih u informacijski sustav e-ONTO izrađuju se odgovarajuća izvješća za Fond i ROO. Odredbama članka 41. Pravilnika propisane su obveze osoba koja su ishodile dozvolu za gospodarenje otpadom, trgovaca otpadom, osoba koje su upisane u očevidnik reciklažnih dvorišta i prijevoznika otpada te davatelja javne usluge.

Na vagi društva Kaštijun d.o.o. obavljalo se vaganje otpada u 2019. i 2020. te su podaci dostavljani Društvu na dnevnoj bazi. Na temelju dobivenih podataka i kontrolom putnih naloga, Društvo unosi podatke u informacijski sustav e-ONTO. Navedene podatke upisuju i potvrđuju obje strane u informacijskom sustavu e-ONTO.

Zbog sigurnosnih razloga zaposlenici Kaštijuna d.o.o. su zbog pandemije COVID-19 ukinuli fizičko preuzimanje pratećih listova po svakom kamionu te se oni unose u informacijski sustav e-ONTO. Od početka rada Centra pa do izbijanja epidemije prateći listovi su se uredno izdavali. Predaja otpada ostalim pravnim osobama obavljena je putem pratećih listova. Nakon toga pravna osoba koja preuzima otpad vraća ispunjen prateći list s podacima o odvagi i vagarski list Društvu. Navedeni podaci unose se u informacijski sustav e-ONTO i naknadno potvrđuju od preuzimatelja otpada.

Društvo izrađuje prateće listove na dnevnoj bazi i daje vozačima kamiona uz putni nalog. Ispunjeni prateći listovi vraćaju se nakon odvage, uz vagarski list. Podaci se potom upisuju u informacijski sustav e-ONTO. Papirnati listovi se arhiviraju zajedno s vagarskim listovima. U razdoblju pandemije COVID-19 skraćen je postupak u postupanju s otpadom u Centru na način da su se podaci o vaganju upisivali u tablicu te su se potom slali elektroničkom poštom Društvu za unos u informacijski sustav e-ONTO na dnevnoj bazi. Nakon ublažavanja mjera, od travnja 2022. uspostavljen je postupak putem fizičkih pratećih listova kao prije.

U reciklažnom dvorištu za vođenje izlaza koristi se informacijski sustav e-ONTO, ali se ulaz otpada vodi u Excelu te se ulaz otpada prilagođava izlazu.

Društvo je u 2019. izradilo 11 753 prateća lista, a u 2020. ukupno 11 973 prateća lista. U obrascu Pratećeg lista navode se i količine preuzetog/predanog otpada koje su ujedno i podloga za prijavu količina u informacijski sustav e-ONTO. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva može doći do problema u informacijskom sustavu e-ONTO ako primatelj ne zaključa prateći list jer se količina navedenog pratećeg lista ne zbraja u ukupnu količinu i prateći list dobiva status nedovršen. Također, ako podugovaratelj navede Društvo kao predavatelja otpada u pratećem listu (npr. za tekstil), ali se to u statistici Društva ne vidi. Zato za godišnju prijavu u ROO Društvo treba zatražiti podatke od podugovorenih osoba.

Prema odredbama članka 39. Pravilnika o gospodarenju otpadom, u vozilu kojim se prevozi otpad mora se nalaziti ispunjeni i ovjereni prateći list, a smatra se da se određeni Prateći list nalazi u vozilu i prati pošiljku otpada ako se u vozilu nalazi na papiru otisnut obrazac PL-O ispunjen s propisanim podacima ili je na odgovarajući način ispunjen obrazac ePL-O u informacijskom sustavu e-ONTO koji je u sustavu u elektroničkom obliku potvrdila osoba koja predaje otpad i osoba koja prevozi otpad (što pretpostavlja da bi se u vozilu morao nalaziti odgovarajući uređaj kojim bi se moglo pristupiti informacijskom sustavu e-ONTO i da vozač koji prevozi otpad ima korisničko ovlaštenje za pristup sustavu). Nakon predaje i vaganja otpada, predavatelj otpada trebao bi prateći list u okviru informacijskog sustava e-ONTO dopuniti podatkom o količini otpada, a preuzimatelj bi nakon provjere svih podataka trebao elektroničkim putem ovjeriti preuzimanje otpada, nakon čega se prateći list smatra dovršenim i evidentira u očevidniku i predavatelja otpada i preuzimatelja otpada.

Informacijski sustav e-ONTO osmišljen je na način da se sve odvija elektroničkim putem u realnom vremenu i da se ovjeravanje dokumentacije u okviru sustava odvija neposredno nakon predaje i preuzimanja otpada.

U samom sustavu dane su i neke informacije naznačene kao „Bitne informacije” te je tako navedeno da se za unos početnog stanja može koristiti oznaka načina K, da je unos podataka moguć 30 dana retroaktivno, da je po unosu podataka moguće u narednih 30 dana raditi korekcije prethodno unesenih ili zaključenih podataka te da će sustav za prateće listove koji čekaju na zaključenje duže od 90 dana, automatski pokretati proceduru koja će ih staviti u status „Nedovršen”, a da je navedena procedura u skladu s potrebama zatvaranja očevidnika za prethodnu godinu.

Prema odredbama članka 137. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, informacijski sustav gospodarenja otpadom služi u nadzoru provedbe i upravljanjem sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i sastavni je dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša, a između ostalog, sadrži podatke o količinama, vrstama i tokovima otpada iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Strukturu, sadržaj, dostupnost podataka i način rada informacijskog sustava propisuje ministar pravilnikom.

Na temelju odredaba članka 151., stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), nadležni ministar donio je Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 87/15), kojim je utvrđen obvezni sadržaj i način vođenja ROO, obveznici dostave podataka u ROO, način, metodologija i rokovi prikupljanja i dostavljanja podataka o emisijama odnosno ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari u okoliš i otpadu, podaci o onečišćivaču, operateru postrojenja, organizacijskoj jedinici u sastavu onečišćivača, rok i način obavještanja javnosti, način provjere i osiguranja kvalitete podataka koji se dostavljaju i vode u registru, rok čuvanja očevidnika iz kojih su dostavljeni podaci, obavljanje stručnih poslova vođenja ROO te drugo. U siječnju 2022. donesen je novi Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 3/22).

Pojmovi koji se koriste u Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša imaju jednako značenje kao pojmovi koji se koriste u Uredbi o informacijskom sustavu zaštite okoliša (Narodne novine 68/08) i Zakonu o zaštiti okoliša ili kako su određeni u Pravilniku. Prema odredbama članka 4., točke 37. i 44. Zakona o zaštiti okoliša, onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćavanje okoliša, a operater je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost na temelju dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju, uključujući upravljanje radom ili nadzor postrojenja. Prema odredbama članka 4., točke 5. i 6. Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša, obveznik dostave podataka je operater i odgovorna osoba organizacijske jedinice koja obavlja djelatnosti iz priloga 1. Pravilnika uslijed kojih dolazi do ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari u okoliš i/ili nastanka odnosno gospodarenja otpadom, a organizacijska jedinica je bilo koji dio u organizacijskoj strukturi operatera koja u svojem sastavu ima jedno ili više postrojenja koja se nalaze na istoj lokaciji, a uslijed čije djelatnosti dolazi do ispuštanja i prijenosa izvan mjesta nastanka onečišćujućih tvari u okoliš ili čijom djelatnošću nastaje otpad odnosno gospodari otpadom. U prilogu 1. navedenog Pravilnika dan je Popis djelatnosti pri kojima dolazi do ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari, određene su njihove šifre i kapaciteti, a za gospodarenje otpadom određena je šifra 07 00 00.

Prema odredbama članka 9. navedenog Pravilnika, obveznik dostave podataka dužan je nadležnom tijelu, između ostalog, dostaviti podatke o obavljanju djelatnosti uporabe odnosno zbrinjavanja otpada te obavljanju djelatnosti prikupljanja otpada, pružanju javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, radu reciklažnog dvorišta uključujući i rad mobilnog reciklažnog dvorišta te obavljanju djelatnosti trgovanja otpadom postupkom trgovanjem otpadom na malo.

Prema odredbama članka 20. Pravilnika, podaci o otpadu unose se u Obrazac NO – Nastanak otpada, Obrazac SO – Prikupljanje otpada i Obrazac OZO – Oporaba/zbrinjavanje otpada, a obrasci se prema članku 21. dostavljaju elektroničkim putem nadležnom tijelu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

U skladu s navedenim odredbama Pravilnika, Društvo je tijekom 2019. i 2020. na temelju podataka o količinama, vrstama i tokovima otpada vođenih u informacijskom sustavu e-ONTO, u propisanom roku Ministarstvu dostavilo obrasce. Obrasci su dostavljeni zasebno po lokacijama odnosno za sjedište Društva i za reciklažno dvorište. Količine svih vrsta otpada utvrđene su vaganjem.

U tablici broj 9 daju se podaci o količini sakupljenog otpada u okviru javne usluge, prema načinu sakupljanja u 2019. i 2020.

Tablica broj 9

Sakupljeni otpad u okviru javne usluge prema načinu sakupljanja u 2019. i 2020.

Redni broj	Način sakupljanja otpada	Obrazac za dostavu podataka o otpadu	Sakupljeno u 2019. (u t)			Sakupljeno u 2020. (u t)		
			Komunalni otpad	Druge vrste otpada	Ukupno	Komunalni otpad	Druge vrste otpada	Ukupno
	1	2	3	4	5 (3+4)	6	7	8 (6+7)
1.	Kod korisnika javne usluge i putem spremnika na javnim površinama	SO-1	30 195,570	0	30 195,570	26 116,300	0	26 116,300
2.	Reciklažno dvorište	SO-3-2	262,641	54,530	317,171	2 318,570	538,160	2 856,730
Ukupno			30 458,211	54,530	30 512,741	28 434,870	538,160	28 973,030

Prema prilogima uz Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša, odnosno uputama za popunjavanje Obrasca SO-1, ovaj obrazac je dio Obrasca SO, koji popunjava davatelj javne usluge, a u tablicu se unose ključni brojevi otpada iz skupine 20 i podskupine 15 01 iz Kataloga otpada. Podaci iz Obrasca SO-1 nalaze se u Prilogu 1.

Iskazani podaci u Obrascu SO-1 odnose se na otpad koji je u okviru javne usluge prikupljen na obračunskom mjestu korisnika javne usluge i otpad prikupljen u spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada na javnim površinama. U 2019. je na obračunskom mjestu korisnika javne usluge i iz spremnika na javnim površinama prikupljeno ukupno 30 195,570 t komunalnog otpada, od čega je miješani komunalni otpad 25 569,480 t ili 84,7 %. U 2020. prikupljeno je 26 116,300 t komunalnog otpada, od čega je miješani komunalni otpad 22 066,800 t ili 84,5 %.

Podaci o odvojeno prikupljenom otpadu u reciklažnom dvorištu iskazani su na Obrascu SO-3-2 za 2019. i 2020. koji je Društvo dostavilo u ROO. Podaci se odnose na odvojeno prikupljeni komunalni otpad i ostali odvojeno prikupljeni otpad. Podaci iz Obrasca SO-3-2 nalaze se u Prilogu 2.

U reciklažnom dvorištu prikupljeno je u 2019. ukupno 317,171 t otpada, a u 2020. ukupno 2 856,730 t otpada, što je 2 539,559 t ili 800,7 % više nego u 2019. Općine Fažana – Fasana, Marčana i Ližnjan – Lisignano imaju privremene sabirne centre u koje im građani dovoze otpad ili je otpad odbačen na javnu površinu te ga preuzimaju putem svojeg trgovačkog društva i predaju Društvu ili drugim ovlaštenim sakupljačima otpada. Društvo redovno prijavljuje otpad koji je prikupilo s područja tih jedinica lokalne samouprave.

Jedinice lokalne samouprave su Društvu kao davatelju usluge odvoza otpada dostavile prateću dokumentaciju o prikupljenom otpadu putem trećih osoba u cilju prijave u ROO u 2021. Kada reciklažna dvorišta započnu s radom, otpad će se prijaviti putem reciklažnog dvorišta jedinice lokalne samouprave. U 2021. Društvo je izvan javne usluge sakupilo 729,490 t otpada.

Za 2019. i 2020. Društvo je za mehaničarsku radionicu Valmade u ROO dostavilo obrasce NO. U 2019. prijavljen je nastali otpad od 10,134 t, od čega se najviše odnosi na plastiku (6,044 t), a u 2020. prijavljen je nastali otpad od 2,620 t. Za 2019. za djelatnost čistoća Društvo nije dostavilo NO obrazac, a za 2020. prijavljeno je 184,740 t ostataka od čišćenja ulica.

Nadzor postupanja s komunalnim otpadom

Prema odredbama članka 89. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi u 2019. i 2020., podnositelj zahtjeva za ishođenje dozvole za gospodarenje otpadom bio je dužan imenovati osobu odgovornu za gospodarenje otpadom koja udovoljava propisanim uvjetima u pogledu stručne spreme i radnog iskustva na poslovima gospodarenja otpadom (tri godine iskustva na poslovima gospodarenja otpadom, kvalifikacija u području prirodoslovlja, biomedicine i zdravstva, biotehničkom, tehničkom ili tehnološkom području, nije obavljala posao odgovorne osobe u pravnoj osobi kojoj je za to vrijeme oduzeta dozvola, te tri godine koje prethode danu podnošenja zahtjeva za dozvolu nije osuđena za kazneno djelo protiv okoliša, opće sigurnosti, gospodarstva ili za prekršaj propisa koji uređuju zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom).

Društvo je odlukama iz lipnja 2016. i lipnja 2021. imenovalo odgovorne osobe i zamjenike odgovorne osobe za gospodarenje otpadom na području jedinica lokalne samouprave na kojem Društvo djeluje te za sve lokacije na kojima Društvo obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.

Imenovana osoba odgovorna je za gospodarenje otpadom i dužna je obavljati poslove propisane člankom 16. Pravilnika o gospodarenju otpadom, odnosno provoditi upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvoli za gospodarenje otpadom, osigurati vođenje evidencije te praćenje i provedbu plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja, primijeniti upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i pratiti njihovo provođenje, provoditi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama i čišćenja rasutog ili razlivenog otpada te provoditi i nadgledati vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada.

Osobe odgovorne za gospodarenje otpadom koje su zaposlene u Društvu pohađale su izobrazbu o gospodarenju otpadom kod ovlaštenika izobrazbe u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i Programom izobrazbe o gospodarenju otpadom (Narodne novine 77/15) te su položile ispit i dobile potvrde o obavljenoj izobrazbi o gospodarenju otpadom u 2015. Nakon Odluke o stavljanju izvan snage programa izobrazbe o gospodarenju otpadom (Narodne novine broj 20/16) donesena je odluka na razini Društva o imenovanju ovlaštene osobe za nadzor i kontrolu gospodarenja otpadom u reciklažnom dvorištu.

Tijekom 2019., 2020. i 2021. u Društvu je provedeno deset inspekcijskih nadzora. U tri nadzora utvrđeni su određeni propusti (postupanje s otpadom, vođenje dokumentacije o otpadu, isticanje table s ključnim brojevima otpada koji se preuzima u reciklažnom dvorištu). U drugih sedam nadzora utvrđeno je da je Društvo postupilo po mjerama Državnog inspektorata i/ili da posluje u skladu s propisima.

Prema Zakonu o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u 2021., Društvo više nema obvezu imenovati osobu odgovornu za gospodarenje otpadom.

Prema odredbama članaka 16. i 17. Pravilnika o gospodarenju otpadom, osoba odgovorna za gospodarenje otpadom u pravnoj ili fizičkoj osobi – obrtniku koja gospodari otpadom dužna je provoditi upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvoli za gospodarenje otpadom, osigurati vođenje evidencije te praćenje i provedbu plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja, primijeniti upute za rad iz Elaborata i pratiti njihovo provođenje, provoditi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama i čišćenja rasutog ili razlivenog otpada, provoditi i nadgledati vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Ako pravna ili fizička osoba – obrtnik obavlja djelatnost gospodarenja otpadom u građevinama ili dijelovima građevina koje se nalaze na različitim lokacijama, ista fizička osoba može biti imenovana za odgovornu osobu za upravljački nadzor na svim lokacijama na kojima ta pravna ili fizička osoba – obrtnik obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, imenovana osoba za gospodarenje otpadom i njezin zamjenik koji su dužni provoditi nadzor nad tehnološkim procesima nadzor vrše svakodnevno s obzirom na prirodu i aktivnosti Društva. Nadzor se vrši u dijelu sakupljanja i prijevoza komunalnog otpada, u dijelu obavljanja svakodnevnih aktivnosti na reciklažnom dvorištu u vezi s vođenjem dokumentacije, prihvata i privremenog skladištenja na temelju elaborata gospodarenja otpadom. Zapisnici o obavljenom nadzoru nisu sastavljani.

Društvo je izradilo Operativni plan sustava zaštite i spašavanja koji obuhvaća sve lokacije i objekte koji se koriste. Svrha navedenog Operativnog plana je svesti negativne posljedice izvanrednog događaja na najmanju moguću mjeru. Operativnim planom su obuhvaćene mjere i aktivnosti koje se moraju provoditi u slučaju izvanrednog događaja za sprječavanje nastajanja katastrofe ili veće nesreće te za uklanjanje ili ublažavanje nastalih posljedica. U 2019. i 2020. nije bilo izvanrednih događaja, odnosno postupanja po navedenom Operativnom planu.

Sastavni dio dozvola za gospodarenje otpadom su elaborati za gospodarenje otpadom koji sadrže opise metoda za obavljanje tehnoloških procesa (prikupljanja, prihvata, prešanja i baliranja, rasklapanja i sortiranja, usitnjavanja, skladištenja i zbrinjavanja otpada), pisane upute za rad pri obavljanju tehnoloških procesa i postupke nadzora tehnoloških procesa.

Provode se mjere onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama na lokacijama na kojima Društvo obavlja djelatnost gospodarenja otpadom kroz vlastite zaposlenike čuvare tijekom dana i angažiranje zaštitara putem zaštitarske tvrtke te kroz videonadzor. Objekti koji su pod sustavom zaštite su logistički centar Valmade s reciklažnim dvorištem, odlagalište otpada Kaštijun te upravna zgrada koja ima automatski kontroliran ulaz (zaključavanje i alarmni sustav).

Samostalni referent za ekologiju uz suglasnost odgovorne osobe (direktora) priprema i dostavlja jedinicama lokalne samouprave podatke za godišnje izvještaje o ostvarenju planova gospodarenja otpadom koje su one obvezne dostaviti Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine.

Društvo je dužno izvješće o radu podnijeti predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga Ministarstvu, a podatke o količinama otpada daje samostalni referent za ekologiju. Nadalje samostalni referent za ekologiju popunjava na mrežnim stranicama Ministarstva u digitalnom obliku Izvješće o radu davatelja javne usluge propisano Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom te obrasce propisane Pravilnikom o ROO-u (Obrazac NO – Nastanak otpada, Obrazac SO – Prikupljanje otpada) do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Društvo nema pisane procedure za provođenje unutarnjeg nadzora koji provodi odgovorna osoba za gospodarenje otpadom, koja je, između ostalog, bila dužna provoditi upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvolama za gospodarenje otpadom, osigurati vođenje evidencije te praćenje i provedbu plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja, primijeniti upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i pratiti njihovo provođenje, provoditi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama i čišćenja rasutog ili razlivenog otpada, provoditi i nadgledati vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Društva, odgovorna osoba za gospodarenje otpadom provodila je propisane postupke nadzora bez sastavljanja zapisnika. Imenovane osobe koje vrše nadzor u tehnološkim procesima koje Društvo obavlja s obzirom na prirodu djelatnosti svakodnevno obavljaju nadzor aktivnosti s obzirom na prirodu djelatnosti Društva. Kod tehnološkog procesa primanja i skladištenja otpada na reciklažnom dvorištu sukladno elaboratu propisane su mjere nadzora i postupanja što je navedeno i u domeni posla voditelja reciklažnog dvorišta, kao i kod poslovođa u dijelu prikupljanja i prijevoza komunalnog i biorazgradivog otpada.

Državni ured za reviziju preporučuje donošenje internog akta o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrdio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom i provođenju uputa za rad, vođenjem propisanih evidencija te provođenje i nadgledanje vođenja propisanih evidencija. Preporučuje o obavljenom unutarnjem nadzoru sastaviti zapisnik i dostaviti ga direktoru Društva.

Izobrazno-informativne aktivnosti

Prema odredbama članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi u 2019. i 2020., planovi gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, između ostalog, obvezno sadržavaju i mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti, a prema odredbama članka 28. navedenog Zakona provođenje izobrazno-informativne aktivnosti dužno je na svom području osigurati izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave. Izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti je, prema odredbama članka 39. navedenog Zakona, sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Prema odredbama članka 8. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom koja je bila na snazi u 2019. i 2020., jedinica lokalne samouprave i davatelj javne usluge dužni su na svojoj mrežnoj stranici objaviti i ažurno održavati popis koji sadrži informacije o lokacijama mobilnih reciklažnih dvorišta po naseljima, lokacijama spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada postavljenih na javnoj površini i područjima u kojima se spremnici za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada izravno ustupaju korisniku usluge.

Prema odredbama članka 15. Uredbe, jedinica lokalne samouprave i davatelj javne usluge dužni su putem sredstava javnog informiranja, mrežne stranice, dostavom pisane obavijesti ili na drugi za korisnika usluge prikladan način osigurati, da je korisnik usluge, prije sklapanja ugovora o korištenju javne usluge ili izmjene i/ili dopune ugovora, upoznat s propisanim odredbama koje uređuju sustav prikupljanja komunalnog otpada, ugovorom i pravnim posljedicama.

Davatelj javne usluge je dužan na svojoj mrežnoj stranici objaviti i održavati poveznice na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni Zakon o održivom gospodarenju otpadom i Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom, digitalnu presliku odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, digitalnu presliku cjenika i obavijest o načinu podnošenja prigovora sukladno obvezama iz posebnog propisa kojim se uređuje zaštita potrošača.

Obavijest o prikupljanju miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i reciklabilnog komunalnog otpada, prema članku 16. Uredbe, mora sadržavati plan s datumima i okvirnim vremenom primopredaje miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i reciklabilnog komunalnog otpada, lokaciju i radno vrijeme reciklažnog dvorišta, lokaciju, datum i radno vrijeme mobilnog reciklažnog dvorišta, plan s datumima preuzimanja glomaznog otpada u okviru javne usluge, lokacije spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada na javnoj površini, uputu o kompostiranju za korisnika usluge koji kompostira biootpad, uputu o postupanju s miješanim komunalnim otpadom, biorazgradivim komunalnim otpadom i reciklabilnim komunalnim otpadom, kontakt podatke i način podnošenja zahtjeva za preuzimanje komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge te uputu o preuzimanju komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge. Davatelj javne usluge dužan je korisniku usluge do kraja prosinca tekuće kalendarske godine za iduću kalendarsku godinu dostaviti navedenu obavijest u pisanom obliku ili putem mrežne stranice kad je to korisniku usluge prihvatljivo.

Društvo provodi izobrazno-informativne aktivnosti u vezi s odvojenim prikupljanjem komunalnog otpada u cilju razvoja ekološke svijesti i usmjeravanja ponašanja građana u cilju zaštite okoliša.

Na mrežnim stranicama Društva⁷ objavljene su poveznice na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni propisi o gospodarenju otpadom, odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te cjenici za sve jedinice lokalne samouprave na čijem području se pruža javna usluga. Društvo je omogućilo korisnicima podnošenje pisanog prigovora u svojim poslovnim prostorijama, putem pošte, telefaksa ili elektroničke pošte. U poslovnim prostorijama Društva i na mrežnim stranicama objavljena je obavijest o načinu podnošenja prigovora sukladno obvezama iz posebnog propisa kojim se uređuje zaštita potrošača. U 2019. i 2020. Društvo je zaprimilo po 700 prigovora godišnje.

Obavještavanje korisnika Društvo provodi u suradnji s jedinicama lokalne samouprave. Kod promjene načina prikupljanja otpada, individualizacije, uz posude za otpad podijeljene su brošure svim korisnicima o načinu prikupljanja otpada. Vrste brošura su ovisne o tipu stanovanja (odnosno način prikupljanja otpada): brošure za obiteljske kuće, brošure za korisnike u zgradama te posebno brošure za korisnike koji koriste podzemne spremnike. Također, radi boljeg upoznavanja poslovnih korisnika o načinu prikupljanja otpada podijeljene su brošure za ugostiteljske objekte i ostale poslovne subjekte. Privatne korisnike Društvo obavještava putem medija ili posebnih obavijesti koje dostavljaju uz račune o odvozu posebnih vrsta otpada, npr. glomaznog otpada i biorazgradivog otpada iz vrtova.

⁷ <https://www.herculanea.hr/?page=dokumenti>

Društvo redovito dostavlja obavijesti o odvozu otpada za korisnike do 31. prosinca za iduću godinu (kalendari). Također, uvođenje novog sustava prikupljanja otpada popraćeno je medijima. Svi materijali ažuriraju se na mrežnim stranicama Društva. Također, izobrazne aktivnosti provode i jedinice lokalne samouprave u okviru svojih mogućnosti.

Primjerice, Grad Pula – Pola je u suradnji s Fondom i Ministarstvom zaštite okoliša i energetike tijekom 2019. i 2020. proveo brojne aktivnosti, a materijali za građane javno su dostupni na poveznici: <https://www.pula.hr/hr/novosti/obavijesti/detail/20405/projekt-razmisli-odvoji-stedi/>. Za grafičko oblikovanje i tisak letaka i brošura te za troškove promidžbe i reklama u 2019. utrošeno je 136.543,00 kn, a u 2020. ukupno 159.573,00 kn.

Slika broj 4

Jumbo plakat razvrstaj recikliraj

Izvor : mrežne stranice Grada Pule - Pola

Letak – ponovna uporaba

ŠTO JE PONOVNNA UPORABA?

Ponovna uporaba proizvoda je višekratno korištenje proizvoda za istu ili neku drugu namjenu te je neizostavan dio cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Ponovnom uporabom izbjegava se odbacivanje proizvoda nakon njegove prve upotrebe. Prilikom produljivanja životnog ciklusa proizvoda izbjegava se korištenje energije koja je potrebna za proizvodnju novog proizvoda pa je štetan utjecaj na okoliš znatno umanjen.

CHE COS'È IL RIUSO?

Il riuso di un prodotto è l'uso ripetuto di un prodotto per lo stesso o per un altro scopo ed è una parte indispensabile del sistema completo di gestione dei rifiuti. Grazie al riuso si evita di scartare il prodotto dopo il primo utilizzo. Nell'estendere il ciclo di vita di un prodotto si evita di utilizzare l'energia che è necessaria per la produzione di un nuovo prodotto diminuendo così in modo significativo l'impatto ambientale.

Znate li da čak 80% proizvoda bacimo nakon što smo ih upotrijebili samo jednom?

Lo sapevate che l'80% di prodotti vengono scartati dopo il primo utilizzo?

GRAD PULA-POLA
Forum 1, 52100 Pula
Tel. 052/371 700
www.pula.hr

PULA HERCULANEA d.o.o.
Trg I. Istarske brigade 14, 52100 Pula
Tel. 052/638 400
www.herculanea.hr

PONOVNNA UPORABA / RIUSO

Iskoristimo stare stvari da ne postanu otpad!

Riusiamo le cose vecchie affinché non diventino rifiuti!

Projekt je sufinansiran Europskim unijom iz Kohzionalnog fonda
Za više informacija o EU fondovima posjetite: www.strukturalnifondovi.hr i www.rnvoj.gov.hr
Sadržaj ovog materijala ne obično je odgovornost grada Pula-Pola.

Izvor : mrežne stranice Grada Pule – Pola

Odredbama članka 114. Zakona o gospodarenju otpadom jedinice lokalne samouprave dužne su o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnju provedbu informativnih aktivnosti u svezi s gospodarenjem otpadom na svojem području, a osobito najmanje jednu javnu tribinu, te informativne publikacije o gospodarenju otpadom. Jedinice lokalne samouprave dužne su u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice sa svim bitnim informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je do 31. ožujka tekuće godine dostaviti godišnje izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti za prethodnu godinu Ministarstvu putem mrežne aplikacije.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje provoditi izobrazno-informativne aktivnosti te u sljedećem razdoblju više pozornosti posvetiti edukaciji građana u vezi s postizanjem planiranih ciljeva gospodarenja otpadom i koristima koje se od postizanja ciljeva očekuju (smanjenje onečišćenja okoliša i drugo). Nadalje, provoditi izobrazno-informativne aktivnosti u vezi s ispravnim načinom odvajanja komunalnog otpada i koristima takvog načina odvajanja. Prije uvođenja odvojenog prikupljanja biootpada iz kućanstava potrebno je provesti dodatne aktivnosti na edukaciji građana o odvojenom prikupljanju i ispravnom načinu odvajanja biootpada iz kućanstava.

OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM U KOMUNALNOM DRUŠTVU PULA HERCULANEA D.O.O.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u Društvu. Ciljevi revizije bili su provjeriti uspostavu pravnog i planskog okvira za učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom, ocijeniti ostvarenje planskih ciljeva za gospodarenje otpadom u poslovanju Društva, ocijeniti uspostavu učinkovitog sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada, provjeriti uspostavu odgovarajućeg i transparentnog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom koji bi sve sudionike poticao na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, ocijeniti evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu, ocijeniti uspostavu učinkovitog nadzora nad gospodarenjem komunalnim otpadom, provjeriti provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u području gospodarenja komunalnim otpadom te transparentnost i javnu dostupnost podataka o komunalnom otpadu.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocijenio je da je Društvo poduzelo propisane aktivnosti u vezi s osiguranjem uvjeta za obavljanje djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada pribavljanjem propisanih dozvola i upisom u propisane očevidnike, donošenjem cjenika javne usluge u skladu s propisima, evidentiranjem i praćenjem podataka o komunalnom otpadu i izvješćivanjem, kao i provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti. Međutim, ocijenjeno je da postoje nepravilnosti i propusti koji se odnose na ostvarivanje ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom, plaćanje ugovornih kazni u skladu s odlukama jedinica lokalne samouprave, uvođenje usluge odvojenog prikupljanja biootpada na obračunskom mjestu korisnika usluge te pisanih dokumenata o izvršenom nadzoru postupanja s komunalnim otpadom.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su aktivnosti Društva provedene u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom **učinkovite, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te daje sljedeće preporuke, prema područjima revizije:

1. Gospodarenje komunalnim otpadom u komunalnom društvu Pula Herculanea d.o.o.
 - 1.1. Donijeti strateški plan Društva kojim bi se između ostalog planirali ciljevi te mjere i aktivnosti za ostvarenje planiranih ciljeva u gospodarenju otpadom utvrđenih na državnoj razini.
2. Ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom
 - 2.1. Provoditi aktivnosti i mjere u kojima je Društvo određeno kao nositelj ili sunositelj provedbe iz područja svoje djelatnosti kako bi se postigli ciljevi utvrđeni Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

3. Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada
 - 3.1. U narednom razdoblju planirati aktivnosti za osiguranje preduvjeta za odvojeno prikupljanje biootpada na obračunskom mjestu korisnika usluge te poduzeti aktivnosti za pronalaženje najekonomičnijeg načina zbrinjavanja biootpada u okviru postojećih mogućnosti.
 - 3.2. Kod korisnika usluge gdje postoji mogućnost smještaja spremnika za sakupljanje otpada omogućiti sakupljanje miješanog i reciklabilnog otpada na obračunskom mjestu korisnika usluge.
 - 3.3. Nakon provedenih svih propisanih procedura zaključivanje ugovora o korištenju i upravljanju nabavljenim spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada s općinama Barban, Fažana – Fasana, Ližnjan – Lisignano, Marčana i Svetvinčenat.
4. Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom
 - 4.1. U slučajevima u kojima korisnici usluge postupaju protivno ugovoru i za koje se plaća ugovorna kazna postupati u skladu s odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezanih s javnom uslugom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.
5. Nadzor postupanja s komunalnim otpadom
 - 5.1. Donijeti interni akt o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrdio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom i provođenje uputa za rad, vođenje propisanih evidencija te provođenje i nadgledanje vođenja propisanih evidencija. Preporučuje se o obavljenom unutarnjem nadzoru sastaviti zapisnik i dostaviti ga direktoru Društva.
6. Izobrazno-informativne aktivnosti
 - 6.1. Provoditi izobrazno-informativne aktivnosti te u sljedećem razdoblju više pozornosti posvetiti edukaciji građana u vezi s postizanjem planiranih ciljeva gospodarenja otpadom i koristima koje se od postizanja ciljeva očekuju (smanjenje onečišćenja okoliša i drugo). Nadalje, provoditi izobrazno-informativne aktivnosti u vezi s ispravnim načinom odvajanja komunalnog otpada i koristima takvog načina odvajanja. Prije uvođenja odvojenog prikupljanja biootpada iz kućanstava potrebno je provesti dodatne aktivnosti na edukaciji građana o odvojenom prikupljanju i ispravnom načinu odvajanja biootpada iz kućanstava.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih preporuka postigla poboljšanja u vezi s ostvarenjem planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom, uspostavilo odgovarajuće i transparentno financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom koji bi korisnike javne usluge poticao na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, unaprijedio sustav sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada te poboljšao nadzor nad postupanjem s komunalnim otpadom, čime bi se povećala učinkovitost gospodarenja komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj.

OČITOVANJE KOMUNALNOG DRUŠTVA PULA HERCULANEA D.O.O.

Društvo se očitovalo na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u trgovačkom društvu Pula Herculanea d.o.o.

Društvo u Očitovanju navodi, u vezi s preporukom o donošenju strateškog plana poslovanja, da će pokrenuti postupak izrade strateškog plana Društva koji će definirati dugoročne ciljeve Društva nakon što budu doneseni planovi višeg reda: Plan za gospodarenje otpadom Republike Hrvatske i Plan gospodarenja otpadom jedinice područne (regionalne) samouprave – Istarske županije od 2022. do 2026. Društvo navodi da će i nadalje izvršavati preuzete obveze iz navedenih planova.

Ističe da buduća definirana strategija načina ostvarenja dugoročnih ciljeva koji su u skladu s nacionalnim ciljevima odnosno prihvaćenim europskim direktivama na razini Društva ne ovisi samo o Društvu nego o brojnim sudionicima i čimbenicima koji čine integralni sustav gospodarenja otpadom (vlasnici Društva koji su i zakonodavno odgovorni za razvoj sustava gospodarenja otpadom, državna tijela koja usmjeravaju razvoj sustava gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, tržišno okruženje i trendovi). Ovo podrazumijeva da regionalna i lokalna samouprava posjeduje odgovarajuće zakonske ovlasti i instrumente za definiranje strateških osnova kojima će se pokretati i usmjeravati buduće strateške aktivnosti Društva. Društvo navodi da će na svojoj operativnoj razini, prije svega unaprijeđenjem sustava prikupljanja, provoditi daljnje aktivnosti i poticati nove inicijative kako bi se stvorili preduvjeti i okvir za daljnje unaprijeđenje integralnog sustava gospodarenja otpadom. Zadnja zakonska izmjena donositelja plana gospodarenja otpadom kao strateškog okvira koji s lokalne prelazi na županijsku razinu govori o nositelju koji bi trebao definirati strateške smjernice daljnjeg razvoja integralnog sustava gospodarenja otpadom, a komunalna društva i vlasnici trebali bi se uskladiti i sukladno tome provoditi aktivnosti.

U vezi s ostvarenjem ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom, Društvo navodi da je preko svojih osnivača na područjima gdje vrši uslugu sakupljanja komunalnog otpada dogovorilo nabavu spremnika za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada (papira, plastike i stakla) na način da su se osnivači kao jedinice lokalne samouprave prijavili za dodjelu spremnika koje sufinancira Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost zbog smanjenja troška investicije te su spremnici tijekom 2022. podijeljeni korisnicima. U 2022. Društvo je potpisalo ugovor o preuzimanju reciklažnog dvorišta u Općini Marčana te je u završnoj fazi priprema oko preuzimanja reciklažnog dvorišta u Općini Fažana – Fasana. Također, u 2022. Društvo je pokrenulo sakupljanje biootpada od strane pravnih osoba te se pristupilo pripremi dokumentacije za nabavu spremnika za biootpad za korisnike kućanstvo. Podjela spremnika predviđena je tijekom 2023. Društvo će kroz komunikaciju s osnivačima nastojati unaprjeđivati i razvijati sustav prikupljanja komunalnog otpada na što učinkovitiji način. Također, Društvo je pokrenulo inicijativu prema svojim vlasnicima za stvaranje prostorno-planskih pretpostavki za izgradnju dva dodatna reciklažna dvorišta na području Grada Pule – Pola i Općine Ližnjan – Lisignano. Inicijativa je sadržavala i definiranje prostora za gradnju ostalih važnih elemenata integralnog sustava gospodarenja otpadom, kao što su mogućnosti gradnje sortirnice, bioplinskog postrojenja te centra za predobradu glomaznog i zelenog otpada (kompostana). Odluka o pokretanju aktivnosti u vezi s izgradnjom navedenih elemenata sustava gospodarenja otpadom je na vlasnicima. S obzirom na složenost sustava i mnoštvo sudionika, potrebno se voditi i načelom ekonomske održivosti sustava.

Važno je provesti horizontalnu koordinaciju i stratešku usklađenost minimalno na regionalnoj razini kako bi se strateški ključni elementi sustava realizirali na što višoj razini ekonomske održivosti, što će samom sustavu, osim značajno ekonomski povoljnijih uvjeta (značajno niži troškovi), omogućiti i dodatne sinergijske efekte i značajnu snagu i prilagodbu budućim tržišnim promjenama. Sve navedeno trebalo bi značajno podignuti količinu odvojeno sakupljenog komunalnog otpada i u konačnici voditi ispunjenju zadanih ciljeva. Društvo će kroz komunikaciju s osnivačima nastojati unaprjeđivati i razvijati sustav prikupljanja komunalnog otpada na što učinkovitiji i ekonomski održivi način. Društvo ističe kako su količine selektivno prikupljenog otpada u 2022., zbog veće individualizacije, u značajnom porastu u odnosu na 2021.

Vezano za preporuku da s općinama Barban, Fažana – Fasana, Ližnjan – Lisignano, Marčana i Svetvinčenat Društvo zaključi ugovore o korištenju i upravljanju spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada, Društvo navodi da će navedenim općinama dostaviti prijedloge ugovora o korištenju i upravljanju spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada.

Za preporuku da se planiraju aktivnosti za osiguranje preduvjeta za odvojeno prikupljanje biootpada na obračunskom mjestu korisnika usluge i njegovo zbrinjavanje, Društvo navodi da je pokrenulo sakupljanje biootpada od strane pravnih osoba te priprema dokumentaciju za nabavu spremnika za biootpad za korisnike kućanstvo (podjela spremnika predviđena je u 2023.). Dok Istarska županija ne izradi Plan gospodarenja otpadom od 2022. do 2026. koji će ukazati na koji način će se u budućnosti obavljati zbrinjavanje odvojeno prikupljenog biootpada, Društvo će odvojeno prikupljeni biootpad zbrinjavati na trenutačno najekonomičniji način, odnosno predajom ovlaštenim poslovnim subjektima.

Nastavno na mogućnost smještaja spremnika za sakupljanje miješanog i reciklabilnog otpada na obračunskom mjestu korisnika usluge, Društvo obrazlaže da je u 2022. nastavilo individualizaciju korisnika kroz podjelu vlastitih spremnika, čime bi se trebala osigurati pravednija naplata, veća stopa selektiranog otpada i smanjena količina otpada koja se dovozi u Centar za gospodarenje otpadom Kaštijun. Koncem 2021. korisnicima koji su imali pretpostavke za zaduženje vlastitih (individualnih) spremnika podijeljeni su spremnici (pretežito u naseljima s obiteljskim kućama, kao i vanjske jedinice u kojima Društvo pruža uslugu). Time je gotovo 20 000 korisnika individualizirano dodjelom vlastitih spremnika. Također je omogućeno svim korisnicima koji nemaju mogućnost smještaja vlastitih spremnika (nego se spremnici nalaze na javnim površinama) odvojeno prikupljanje svih do sada uvedenih frakcija otpada putem zajedničkih spremnika (zgrade). Na području Grada Pule – Pola putem podzemnih i polupodzemnih spremnika dodatno je omogućena individualizacija gotovo 10 000 korisnika.

Vezano za mišljenje da je potrebno napraviti analizu uvođenja sustava povratne naknade kojom bi se utvrdili svi troškovi uvođenja sustava s najpovoljnijim modelom prihvata otpada (ručni ili automatski prihvati otpadne ambalaže) koji uključuje i analizu tehničkih preduvjeta u reciklažnim dvorištima, Društvo navodi da će pristupiti izradi analize načina uvođenja sustava povratne naknade, kao i osiguranju tehničkih uvjeta nakon provedene analize.

U okviru preporuke da, u slučajevima u kojima korisnici usluge postupaju protivno ugovoru i za koje se plaća ugovorna kazna, Društvo treba postupati u skladu s odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezanih s javnom uslugom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu, Društvo navodi da su dodatno zaposleni djelatnici koji će započeti s terenskom kontrolom korisnika i izdavanjem ugovornih kazni za korisnike koji postupaju suprotno navedenim odlukama. Također, Društvo je postavilo videonadzor u užem centru Pule te pokrilo sve lokacije na kojima su ugrađeni podzemni spremnici. Društvo smatra da će navedeno omogućiti pokretanje određenih radnji za korisnike koji postupaju protivno ugovoru.

Što se tiče preporuke o donošenju internog akta o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrdio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom i provođenje uputa za rad, vođenje propisanih evidencija te provođenje i nadgledanje vođenja propisanih evidencija, Društvo navodi da je kod ishoda dozvole za gospodarenje otpadom izradilo Elaborat gospodarenja otpadom, po kojem se odvijaju sve aktivnosti gospodarenja otpadom. Također, izradilo je Upute za postupanje s otpadom u reciklažnom dvorištu, koje su zaprimili svi zaposlenici reciklažnog dvorišta. Svakodnevno tijekom odvijanja tehnoloških procesa postupanja s otpadom poslovođa, odnosno rukovoditelj vrši nadzor. Društvo je navelo da će interni akt odnosno upute o odvijanju nadzora nad postupcima gospodarenjem otpadom, nadzora nad vođenjem evidencija te sastavljanju zapisnika o provedenom nadzoru donijeti do kraja 2022.

Na koncu, vezano za provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti, Društvo obrazlaže da od 2008. sustavno provodi edukativne aktivnosti paralelno s uvođenjem infrastrukturnih aktivnosti te informira i educira građane svih dobnih skupina zbog učinkovitosti cijelog sustava gospodarenja otpadom. Najvažniji sudionici sustava su korisnici, zbog toga Društvo navodi da je izradilo Komunikacijsku i marketinšku strategiju, kojom će se dodatno i Društvo i sustav gospodarenja otpada predstaviti korisnicima usluga.

Prilog 1

Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad prikupljen u okviru javne usluge putem spremnika na javnim površinama i na obračunskom mjestu korisnika usluge za 2019. i 2020.
(Obrazac SO-1)

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	2019.		2020.		Indeks 2020./2019. 7 (5/3 * 100)
			Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	
	1	2	3	4	5	6	7 (5/3 * 100)
1. Grad Pula – Pola							
1.1.	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	876,260	R 3	1 013,510	R	115,7
1.2.	15 01 07	staklena ambalaža	132,320	R 5	171,950	R	130,0
1.3.	20 01 11	tekstil	229,740	R	257,670	R	112,2
1.4.	20 01 39	plastika	325,330	R	386,110	R	118,7
1.5.	20 02 01	biorazgradivi otpad	1 256,000	R	360,160	R	28,7
1.6.	20 03 01	miješani komunalni otpad	20 780,700	R 3	17 611,460	R 3	84,7
1.7.	20 03 03	ostaci od čišćenja ulica	0	-	184,740	R	-
1.8.	20 03 07	glomazni otpad	1 192,490	D 1	1 240,670	R	104,0
Ukupno			24 792,840		21 226,270		85,6
2. Općina Barban							
2.1.	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	4,060	R 3	3,870	R	95,3
2.2.	15 01 07	staklena ambalaža	3,720	R 5	2,040	R	54,8
2.3.	20 01 39	plastika	6,640	R	7,950	R	119,7
2.4.	20 03 01	miješani komunalni otpad	841,450	R 3	606,780	R 3	72,1
2.5.	20 03 07	glomazni otpad	8,510	D 1	10,780	R	126,7
Ukupno			864,380		631,420		73,0
3. Općina Fažana – Fasana							
3.1.	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	79,040	R 3	82,210	R	104,0
3.2.	20 01 02	staklo	12,030	R 3	39,280	R	326,5
3.3.	20 01 11	tekstil	4,210	R	31,750	R	754,2
3.4.	20 01 39	plastika	65,580	R	48,000	R	73,2
3.5.	20 03 01	miješani komunalni otpad	1 420,960	R 3	1 162,440	R 3	81,8
3.6.	20 03 07	glomazni otpad	198,000	D 1	21,180	R	10,7
Ukupno			1 779,820		1 384,860		77,8
4. Općina Ližnjan – Lisignano							
4.1.	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	19,440	R 3	105,150	R 3	540,9
4.2.	15 01 07	staklena ambalaža	20,720	R 5	35,470	R 5	171,2
4.3.	20 01 11	tekstil	0	-	6,720	R	-
4.4.	20 01 39	plastika	4,150	R	20,730	R	499,5
4.5.	20 03 01	miješani komunalni otpad	871,000	R 3	969,760	R	111,3
4.6.	20 03 07	glomazni otpad	134,510	D 1	0	-	0,0
Ukupno			1 049,820		1 137,830		108,4

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
			Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	
	1	2	3	4	5	6	7 (5/3 * 100)
5. Općina Marčana							
5.1.	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	0	-	2,440	R	-
5.2.	15 01 02	plastična ambalaža	0	-	1,200	R	-
5.3.	20 03 01	miješani komunalni otpad	1 066,690	R 3	1 190,860	R 3	111,6
5.4.	20 03 07	glomazni otpad	8,060	D 1	0	-	0,0
Ukupno			1 074,750		1 194,500		111,1
6. Općina Svetvinčenat							
6.1.	15 01 07	staklena ambalaža	3,190	R 5	2,040	R	63,9
6.2.	20 01 39	plastika	5,810	R 3	5,490	R	94,5
6.3.	20 03 01	miješani komunalni otpad	588,680	R 3	525,500	R	89,3
6.4.	20 03 07	glomazni otpad	36,280	D 1	8,390	R	23,1
Ukupno			633,960		541,420		85,4
Sveukupno			30 195,570		26 116,300		86,5

D1 Odlaganje otpada u ili na tlo (na primjer odlagalište itd.)

R1 Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije

R3 Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe)

R5 Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala

Prilog 2

Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad sakupljen u reciklažnom dvorištu za 2019. i 2020.
(Obrazac SO-3-2)

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
			Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	
1	2	3	4	5	6	7 (5/3 * 100)	
Grad Pula – Pola (Reciklažno dvorište Valmade)							
1.	13 02 08*	ostala motorna, strojna i maziva ulja	0	-	0,990	R	-
2.	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža	2,240	R	13,960	R	623,2
3.	15 01 02	plastična ambalaža	0	-	46,640	R	-
4.	15 01 07	staklena ambalaža	0,020	R	20,740	R	103.700,0
5.	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	0	-	5,020	R	-
6.	16 01 03	otpadne gume	7,630	R 1	12,760	R	167,2
7.	16 05 04*	plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari	0	-	0,280	R	-
8.	17 01 03	crijep/pločice i keramika	1,200	R	0,000	-	0,0
9.	17 04 05	željezo i čelik	0	-	0,610	R	-
10.	17 09 04	miješani građevinski otpad i otpad od rušenja objekata, koji nije naveden pod 17 09 01*, 17 09 02* i 17 09 03*	45,700	R	138,000	D	302,0
11.	19 12 12	ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada, koji nije naveden pod 19 12 11*	0	-	385,520	D	-
12.	20 01 01	papir i karton	0,050	R	0	-	0,0
13.	20 01 02	staklo	0	-	10,070	R	-
14.	20 01 11	tekstil	0	-	2,492	R	-
15.	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu	0	-	0,030	R	-
16.	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikje	0,820	R	2,390	R	291,5
17.	20 01 25	jestiva ulja i masti	0	-	0,170	R	-
18.	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25*	0	-	0,500	R	-
19.	20 01 28	boje, tinte, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27*	0	-	1,170	R	-
20.	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije	0	-	0,038	R	-

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	2019.		2020.		Indeks 2020./2019. 7 (5/3 * 100)
			Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	
	1	2	3	4	5	6	
21.	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente [7]	0,000	-	17,490	R	-
22.	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente [7]	5,690	R	0,000	-	0,0
23.	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21*, 20 01 23* i 20 01 35*	4,330	R	0,000	-	0,0
24.	20 01 39	plastika	0,220	R	157,640	R	71.654,5
25.	20 01 40	metali	0	-	17,030	R	-
26.	20 02 01	biorazgradivi otpad	0	-	713,880	R	-
27.	20 03 07	glomazni otpad	249,271	R	1.309,310	R	525,3
Ukupno			317,171		2.856,730		900,7